8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 222 (11.350)

TRST, sreda, 13. oktobra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

RAZMERE V GDANSKU OSTAJAJO ŠE NAPREJ ZASKRBLJUJOČE

Spopadi med policijo in demonstranti v Gdansku Oblasti uvedle vojaški režim v ladjedelnici Lenin

Stavkajoči delavci v ladjedelnici Lenin v Gdansku (Posnetek s televizijskega ekrana) (Telefoto AP)

V spopadih mnogo ranjenih - Val aretacij - Narašča število protestov in solidarnosti s poljskimi delavci

VARŠAVA — Napetost, ki jo je v ponedeljek v Gdansku sprožil odpor do sprejetja novega zakona o sindikatih in do ukinitve Solidarnosti, tudi včeraj ni popustila, zato so se oblasti odločile uvesti vojaški režim v ladjedelnici Lenin. Vest je objavila poljska televizija in pojasnila, da gre za strogo izpolnjevanje členov dekreta o vojnem stanju, ki urejujejo proizvodnjo v ladjedelnicah. Vzrok za tako drastično odločitev naj bi bil v dezorganizaciji dela, ki jo je povzročil del zaposlenih. Sicer pa je bilo na Poljskem po 13. decembru preteklega leta militariziranih več kot 500 podjetij. Ta ukrep namreč popolnoma spreminja pravni položaj delavcev, saj jim ukinja delovno pogodbo in jih enači z vojaki v aktivni službi, tako da so tudi njihovi morebitni prekrški obravnavani kot v vojnem stanju in torej vključujejo smrtno kazen.

Povod za tako izredno strogo ravnanje so nedvomno bili nemiri, ki so se tudi včeraj nadaljevali po ulicah Gdanska. Popoldne se je na trgu pred spomenikom žrtvam delavskega upora iz leta 1970 zbralo preko tisoč demonstrantov, ki so v sprevodu krenili proti sedežu Poljske združene delavske stranke, kjer jih je ustavila policija. Množica, ki je medtem narasla, se je z vzklikanjem spopadla s policijo, ki je uporabila petarde in solzilne bombe. V ozkih ulicah starega dela mesta so spopadi postajali vse srditejši in demonstranti so z uličnimi klopmi in posodami za smeti postavili barikade. Vendar jih je policiji uspelo potisniti proti predmestju, kjer so se spopadi nadaljevali in po nepotrjenih vesteh terjali veliko število ranjenih, med katerimi so mnogi težji primeri. Zvečer so policijske sile položaj obvladale in uvedle strog poučilni nadzor. Poljska televizija je [illegible] niku objavila vest, da je bilo aretiranih 140 oseb.

Uradni glasnik poljske vlade Jerzy Urban je na včerajšnjem srečanju s tujimi dopisniki potrdil vesti o stavkovnih gibanjih, vendar je zagotovil, da se ga udeležuje le 10 do 13 odstotkov delavcev. Priznal je, da so tudi v osmih drugih podjetjih na območju Gdanska zabeležili poskuse stavk, vendar je delo že normalno steklo. Omenil je tudi poulične incidente in podal verzijo o petdesetih aretiranih manifestantih, ki so se udeležili protesta «kakih sto — predvsem mladih — ljudi, zaslepljenih s propagando podtalne Solidarnosti in politične opozicije». Urban je dodal, da bodo neredi močno škodovali položaju in odnosom v državi in da v drugih mestih ni bilo podobnih dogodkov.

Del svojega posega je nato Urban posvetil napovedanim ameriškim gospodarskim sankcijam in dejal, da bodo le-te v nasprotju s trditvami predsednika Reagana, prizadele predvsem poljski narod, in ne oblasti.

Svetovna javnost je ob takem razvoju dogodkov na Poljskem vse bolj zaskrbljena, zato ni čudno, da so tudi včeraj prišle z vseh koncev sveta vesti o protestih, manifestacijah in različnih pobudah v korist poljskega ljudstva in njegovega odpora.

RESOLUCIJA GLAVNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO GOSPODARSKE ZVEZE

Solidarnost SKGZ s konzorcijem razlaščencev «Naša zemlja»

Na seji glavnega odbora Slovenske kulturno gospodarske zveze v ponedeljek, 11. t.m., je tako v poročilu predsednika Borisa Raceta kot v razpravi, bil dan velik poudarek razlastitvam slovenske zemlje za hitre ceste, za področje za raziskave in za druge potrebe. Razprava je potrdila po eni strani ogorčenost, po drugi pa odločnost prizadetih lastnikov zemljišč in njihovih organizacij, da zaostrijo akcijo v obrambo svojih koristi, obenem pa tudi interesov vse narodnostne skupnosti.

Glavni odbor je v tem smislu sprejel naslednjo resolucijo solidarnosti s konzorcijem razlaščencev «Naša zemlja».

«Glavni odbor Slovenske kulturno - gospodarske zveze zbran na seji dne 11. oktobra 1982 izraža zaskrbljenost in protest ob dogodkih, ki spremljajo priprave na začetek gradnje hitre ceste. Kot je znano gre za novo avtocestno povezavo, ki bo presekala skoro v celoti ozemlje tržaške pokrajine, kar prinaša celotni narodnostni skupnosti in krajevnemu prebivalstvu izgubo nadaljnjih 70 ha zemeljskih površin. SKGZ je skupno s KZ v zadnjem času mnogokrat poudarila, da ni mogoče sprejeti novih razlastitvenih posegov, ne da bi dežela zagotovila konkretna jamstva, zato da prizadete krajevne skupnosti in posamezniki dobijo v zameno primerne protivrednosti, oz. pravično odškodnino. To stališče sta obe organizaciji obrazložili političnim silam in deželnim oblastem, ki so obljubile zanimanje in konkretne posege v korist razlaščencev in skupnosti.

Kljub vsemu glavni odbor ugotavlja, da dela napredujejo, ne da bi se sprejete obveznosti spoštovale, in da prihaja pri razlastitvenih postopkih celo do grobih kršitev zakonskih pravic prizadetih.

Prebivalstvo se je v odgovor na nezanimanje oblasti in v obrambo interesov skupnosti in posameznikov, po celotnem teritoriju organiziralo v odbore razlaščencev, pred nedavnim pa so odbori ustanovili konzorcij «Naša zemlja» za učinkovit odpor proti vsakršnemu poskusu kršenja zakonitih pravic in v obrambo celotne prizadete skupnosti.

SKGZ izraža konzorciju «Naša zemlja» vso solidarnost in podporo in mu obenem zagotavlja vso potrebno pomoč pri dragocenem delu, ki ga opravlja v splošno korist celotne slovenske narodnostne skupnosti. Prav tako SKGZ zahteva od deželne uprave, da nemudoma izpolni svojo dolžnost in spoštuje dane obveze, pri čemer mora ukreniti vse kar je potrebno, da ne pride, podobno kot v preteklih primerih, do grobih izigravanj na račun posameznikov in skupnosti.»

OB PRISOTNOSTI VELIKE MNOŽICE IN V ZBRANEM VZDUŠJU

Ganljivo slovo od malega Stefana

Pogreba se je udeležil tudi predsednik Pertini - Spopadi v Libanonu - Poročilo mednarodnega Rdečega križa: v pokolu 328 žrtev - Še 400 italijanskih vojakov bo prispelo v Bejrut

RIM — Velika množica ljudi se je včeraj v Rimu udeležila pogreba malega Stefana Tacheja, ki je izgubil življenje pri atentatu na sinagogo. Prisotni so bili tudi najvišji predstavniki države, na čelu s predsednikom Pertinijem, predsednikom vlade Spadolinijem, rimskim županom Veterejem, zastopniki parlamenta in senata ter mnogi drugi. Posebno ganljiv je bil trenutek, ko je Pertini objel glavnega rabina Toaffa, s katerim sta nato, držeč se pod roko, sledila pogrebnemu sprevodu.

Po hudih obtožbah, ki jih je rimska židovska skupnost naslovila v prejšnjih dneh na oblasti in tisk, je včerajšnji pogreb potekal v zbranem vzdušju, brez polemičnih not.

Mati malega Stefana je pogrebu svojega sina sledila z okna bolnišnice, v kateri se zdravi za posledicami ran, dobljenih pri atentatu.

Preiskava o atentatu je medtem v polnem teku, vendar je doslej potrdila le to, da so teroristi uporabljali enako orožje kot v atentatih v Parizu in na Dunaju. Italijanski preiskovalci bodo zdaj navezali stike z britansko in belgijsko policijo, kjer so imeli tudi podobne napade. Na podlagi primerjav z napadi v teh državah, menijo italijanski preiskovalci, da je pripravila atentat na rimsko sinagogo palestinska teroristična skupina «Črni junij», katero vodi Abu Nidal, človek, katerega je tudi PLO obsodila na smrt, ker je pripravljal atentat tudi na Arafata.

Iz Libanona prihajajo medtem vesti o ponovnem spopadu med Sirci in Palestinci na eni ter Izraelci na drugi strani. V dolini Bekaa sta se nasprotni vojski obstreljevali na zahodnem pobočju Hermona štiri ure.

Obe strani obtožujeta druga drugo, da je prva prekršila premirje.

V Bejrutu pa je mednarodni Rdeči križ predal libanonskemu vojaškemu tožilcu Asadu Germanosu uradno poročilo o pokolu v Sabri in Šatili. Poročilo navaja, da je bilo v tem poboju ubitih 328 civilnih oseb, od teh 45 Libanoncev, 21 Iranccev, 10 Sircev, 13 Pakistancev, 2 Alžirca, ostali pa so bili Palestinci. Med ubitimi naj bi bilo tudi 34 zdravnikov in študentov medicine ter 6 bolničark iz palestinske bolnišnice v Aki, 45 učiteljev in univerzitetnih profesorjev itd. Število 328 mrtvih je potrdil tudi general Marcel Prince, ki sodeluje z vojaškim tožilcem. Libanonski predstavniki pa temu številu oporekajo ter navajajo, da je krščanska milica na tovornjakih odpeljala neznano kam še mnogo živih oseb in je trenutno, po palestinskih navedbah, treba ugotoviti tudi, kje je trenutno 991 pogrešanih Palestincev.

Prvič po osmih dneh libanonska vojska ni opravila v Bejrutu racij, vsaj večjih ne. Čeprav se torej znaki počasnega umirjanja tamkajšnjega stanja večajo, pa bo danes in jutri kljub temu dopotovalo v Libanon še 400 italijanskih vojakov, ki bodo dopolnili tamkajšnje mirovne sile. Poleg dodatnih čet bersaljerjev in mornariške pehote, bo prispela tudi sanitetna enota s poljsko bolnišnico (v kateri bo tudi deset bolničark), ki bo namenjena tako vojakom, kot tudi civilistom.

Iz Tel Aviva pa poročajo, da so tam izvedli anketo, iz katere izhaja, da še vedno 72 odst. Izraelcev nasprotuje ustanovitvi kakršne koli neodvisne palestinske države.

Pogreb malega Stefana je včeraj ganil tudi predsednika Pertinija

Japonski premier Suzuki bo odstopil

TOKIO — Predsednik japonske vlade Zenko Suzuki je uradno napovedal, da na bližnjem kongresu liberalno-demokratske stranke ne bo postavil svoje kandidature za predsedniško mesto. Ker japonska ustava določa, da je predsednik stranke z absolutno večino v obeh vejah parlamenta obenem tudi ministrski predsednik, se na čelu vlade tudi formalno odpira vprašanje Suzukijevega nasledstva. Med najresnejšimi kandidati je njegov strankin tovariš Yasuhiro Nakasone.

DRUGI DAN KONGRESA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Kritična in tudi samokritična analiza razmer v samoupravnem gospodarstvu

V razpravi tudi poudarek na vprašanju sindikalnega in gospodarskega sodelovanja ob odprti meji ter o problematiki italijanske narodnosti - Danes konec kongresa

(Od našega poročevalca)

LJUBLJANA — Delo desetega kongresa Zveze sindikatov Slovenije je včeraj nadaljevalo v petih komisijah. V razpravi je sodelovalo več kot 230 delegatov, torej skoraj vsak tretji, ki so vneto, odkrito, po potrebi kritično in samokritično, prispevali k poglabljanju analize razmer in odnosov v samoupravno urejenem gospodarstvu in na splošno v družbenem življenju ter odločilno pripomogli k izdelavi ustreznih dokumentov, ki bodo dani danes kongresu v odobritev.

Prva komisija, h kateri se je prijavilo največ razpravljavcev, je obravnavala «vlogo ZSS pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije na socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih temeljih», druga tema «ZSS v boju za odločilno vlogo delavcev v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja» tretja «ZSS pri uveljavljanju politike združevanja dela in sredstev na socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih temeljih», četrta zelo občuteno osnovno vprašanje «ZSS pri uresničevanju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih načel pridobivanja in razporejanja dohodka in čistega dohodka ter delitve sredstev za osebne dohodke po delu in rezultatih dela», zadnja pa «politična, organizacijska ter kadrovska krepitev in statut zveze sindikatov Slovenije».

Posegi delegatov so razgrnili po splošnejših načelnih usmeritev do natančnih pričevanj o vsakodnevnem delu, uspehih in (še najbolj) težavah v temeljnih organizacijah združenega dela.

Dobesedno nemogoče bi bilo povzeti ne le vse posege, a tudi samo posebno zanimive poudarke glede vloge sredstev javnega obvščanja za ustreznejše spoznavanje samoupravljavcev z vprašanji, ki jih neposredno zadevajo, kar bi prispevalo k zavestnejšemu izvajanju njihove ustavne vloge pri odločitvah, ali pa odnosov do delavcev, ki so na začasnem delu v tujini. Skušali bomo zato izluščiti vsaj tiste prispevke, ki posredno (in neposredno) zadevajo naše obmejne kraje in odnose prek odprte meje.

Predvsem naj omenimo pozdrav, ki ga je prinesel kongresu namestnik deželnega tajnika CGIL Silvano Millocco v imenu enotne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL Furlanije - Julijske krajine in Veneta. V njem je izhajal iz dosedanjih izkušenj plodnega sodelovanja (lanska manifestacija za mir v Rediipuglii in nedavno srečanje sindikatov FJK, Slovenije in Koroške v Celovcu) in poudaril skupna prizadevanja, da ostanejo meje zgolj priložnost za izmenjave in sodelovanje, pri čemer se je skliceval na osimske sporazume in na nujnost sodelovanja med lukami v severnem Jadranu.

Med včerajšnjo razpravo je vprašanje sindikalnega in gospodarskega sodelovanja ob odprti meji razvil novogoriški delegat Sergij Koglot v prvi komisiji. Pri tem je izhajal iz že bogatih izkušenj obojestransko koristnega sodelovanja sindikalnih organizacij v obmejnih krajih Slovenije in Italije, ki z utrjevanjem vezi med delovnimi ljudmi ustvarja vzdušje zaupanja in odpira možnost sodelovanja tudi na gospodarskem področju, kar omogočajo in narekujejo osimski sporazumi. V zvezi z nadaljnjim izboljšanjem prijateljskih odnosov ob odprti meji je Koglot naglasil tudi vsestransko podporo, ki jo delovni ljudje in sindikati Slovenije namenjajo naporom slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za globalno uzakonitev njenih pravic.

Omeniti je vredno, da je v razpravi nastopila (ob ustreznem prevodu) pripadnica italijanske narodnosti na Koprskem Nadia Apollonio s posegom o «odnosu upravnih organov in strokovnih služb do delovanja delegatskih skupščin», delegat občinskega sveta ZSS iz Izole pa je svoj poseg posvetil v celoti zagovarjanju doslednejšega uresničevanja uzakonjenih pravic italijanske manjšine. Ljubo Božič je pri tem naglasil, da je treba v okviru izbrane usmeritve k dejanskemu dvojezičnemu «življenju» na mešanem ozemlju dosledneje zagotavljati narodnostne pravice tudi na delovnih mestih, ne glede na številčnost Italijanov, izobraževalni sistem mora na vseh ravneh prispevati k ustvarjanju potrebnega vzdušja, sredstva javnega obveščanja pa manjšinsko problematiko razširjati v vso republiko in državo, saj mora biti zaščita manjšine pred asimilacijo domena predvsem večine.

Po tako široki in poglobljeni razpravi se bo kongres ZSS zaključil danes na plenarni seji z odobritvijo sklepnih dokumentov in izvolitvijo republiških vodilnih organov ter delegatov na bližnji kongres zveze sindikatov Jugoslavije.

LUCIJAN VOLK

KONEC ZAGONETNEGA POTOVANJA POTNIŠKEGA LETALA ALITALIE

Bolivijske oblasti so izročile Italiji smrtno ranjenega neofašista Pagliaija

Osumljen je sodelovanja v pokolu na bolonjski postaji - Stefana Delle Chiaie niso izsledili

RIM — Bolivijske oblasti so končno izročile Italiji Pierluigija Pagliaija, enega od osumljencev za pokol na bolonjski železniški postaji, neofašista, ki je že šest let na begu izven Italije. S tem pa je tudi konec zagonetnega potovanja potniškega letala družbe Alitalia «DC-10», ki so ga za nalašč najeli, da bi z njim Pagliaija prepeljali v Italijo.

Neofašist pa sploh ne ve, da se nahaja v Italiji, saj so ga izkrcali iz letala, ko je bil že v globoki komi zaradi ran, ki jih je zadobil v spopadu z bolivijsko policijo. Italijanske oblasti imajo torej v rokah popolnega tetraplegika (mrtvoudnega) z možgansko okvaro zaradi strela v glavo, ki bo le s težavo kaj povedal, če bo sploh ostal pri življenju. Bleščeči uspeh zadobiva torej izredno temne barve. Pagliaija so izročili Italiji po zamenjavi režima v Boliviji, vojaki so se že res vrnili v vojašnice, a da bi brez pomislekov izročili neki tuji državi človeka, ki je do včeraj delal za njihove tajnoobveščevalne službe, je bilo vseeno prehudo.

Ozadje Pagliaijeve aretacije je izredno megleno. Trdijo, da je bil težko ranjen v spopadu s policijo, ki ga je prišla iskat, da bi ga izročila Italijanom, ki so čakali na letališču v Santa Cruzu. Taka verzija je izredno dvomljiva, saj bi bržkone lahko bolivijske oblasti brez večjih težav aretirale človeka, ki je bil do včeraj konfident in sodelavec vojaškega režima. Če pa ob tem navedemo, da so v La Pazu z obžalovanjem sporočili, da glavnega osumljenca za pokol na bolonjski železniški postaji Stefana Delle Chiaie ni več v Boliviji, nam postaja jasno, da so Italiji izročili človeka, ki ne bo bistveno vplival na razvoj preiskave o bolonjskem pokolu in ki ne bo mogel več izdati svojih «kameradov». Za vse to pa so italijanske oblasti izrecno najele potniško letalo, ki bržkone ne bo prav poceni, a kaj, ko bodo račun že poravnali davkoplačevalci. Še dobro, da niso tudi tokrat poslali v Latinsko Ameriko kar kako vojaško transportno letalo, kot se je to v preteklosti že zgodilo za neofašista Fredo.

Ob vsem tem lahko torej upamo, da bo 28-letni Pierluigi Pagliai zmagal svojo bitko proti smrti, a poznavajoč profesionalnost latinskoameriških policij, je le malo upanja. Tudi zdravniki na oddelku za šok terapijo in oživljanje rimske bolnišnice imajo malo upanja.

V svojem kratkem življenju si je Pagliai pridobil sloves pomembnega neofašista, ki je že v 70. letih postal član neonacistične milanske skupine «La Fenice». Prvič so ga aretirali po napadu na levičarski katoliški krožek «Perini» leta 1971, a je po zaslugi premožnega očeta kaj kmalu zapustil državne zapore. Ko je na Trgu Della Loggia v Brescii eksplodiral peklenski stroj, je bil med glavnimi osumljenci, a vpletenosti v pokol mu niso nikoli dokazali.

OSLO — Danes bodo podelili Nobelovo nagrado za mir. Med kandidati sta tudi španski kralj Juan Carlos in predsednik Solidarnosti Lech Walesa.

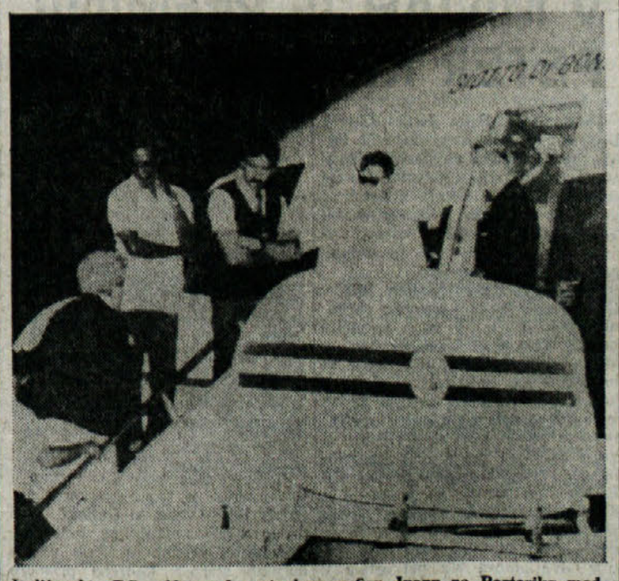

Italijanski «DC - 10» med postankom v San Juanu na Portoriku med svojim poletom iz La Paza v Rim (Telefoto AP)

Tujci v Jugoslaviji lahko napolnijo tank

LJUBLJANA — Ob trenutni 15-litrski omejeni prodaji bencina v Sloveniji in drugih republikah je treba poudariti, da so tuja vozila izjema. Petrol je objavil dodatno pojasnilo, ki je sicer že uveljavljeno v praksi, po katerem lahko tuji vozniki napolnijo rezervoarje svojih vozil, vendar velja to za naslednje primere: tanke lahko napolnijo tedaj, kadar plačujejo gorivo z avtomoto boni, z devizami ali dinarji, vendar s predložitvijo potrdila o menjavi deviz. Avtomoto bone morajo seveda tujci kupiti za devize, kar lahko store na vsaki bencinski črpalki. (dd)

ANDREATTOV IN LA MALFOV RECEPT ZA IZHOD IZ KRIZE

Manjša rast plač in višje cene storitev

RIM — Leta 1983 plače ne bodo smele preseči stopnje inflacije oziroma narasti preko 13 odstotkov. V zameno bodo tarife presegle načrtovano mejo, ker bo treba njihovo «neodgodljivo» prilagoditev sterilizirati. Skrčiti pa bo treba tudi izdatke za zdravstvo in socialno zavarovanje.

To je recept — nič posebno novega — ki sta ga v uvodu razprave o finančnem zakonu 1983 v poslanski zbornici orisala ministra La Malfa in Andreatta. Vendar je zakladni minister za to priložnost skoval popolnoma novo opredelitev: ukrepe je imenoval «italijanska pot za boj proti inflaciji». Končni cilj: sanacija javnih izdatkov in državnega proračuna, za kar se že leto dni krčevito ogreva Spadolinijeva vlada.

Analize in napovedi pa so še naprej izredno črnoglede. Program «kri in solze» bo namreč kvečjemu pripomogel k omejitvi javnega primanjkljaja v mejah 60 tisoč milijard (vsota, ki marsikoga ne prepriča), ne predstavlja pa rešitve za izhod iz gospodarske krize. Največje breme, kot je priznal Andreatta, bodo tudi tokrat nosili odvisni delavci, kar bo navsezadnje povzročilo padec splošne življenjske ravni.

Na obzorju pa še naprej grozi temna senca državne in mednarodne recesije, to je brezposelnosti. La Malfa je dejal, da se bo državni dohodek letos povečal samo za en odstotek. Plačilna bilanca bo še vedno zelo neuravnovešena, beležiti pa je treba tudi premočrten padec investicij, padec, ki bo v bodočnosti še očitnejši. Proračunskega ministra pa najbolj pesti vprašanje javnega primanjkljaja. Državni stroški so v zadnjih dvanajstih letih narasli od 35 na 52 odstotkov državnega dohodka, medtem ko je primanjkljaj že dosegel 15 odstotkov notranjega bruto proizvoda, kar niso mačje solze, če pomislimo, da je povprečje ostalih industrializiranih držav 2 do 4 odstotka.

Zakaj so se razmere tako poslabšale? Delno zaradi zapravljanj pri upravljanju proračuna, a tudi zaradi pritiskov cen, predvsem v obdobjih obnovitev delovnih pogodb. Posledica vsega tega, trdi La Malfa, je ta, da je plače treba nujno prilagoditi inflaciji. Problem pa je tudi splošnejše narave: gre, pravi La Malfa, za krizo razvojnega modela industrializiranih držav.

Andreatta pa, ki sicer slovi zaradi svoje iskrenosti, je na vse načine skušal zagovarjati stališče, da drastično zmanjšanje potrošnje (kot v Zah. Nemčiji, Franciji in na Japonskem) utegne okrepiti investicije in torej zaposlovanje. Zakladni minister je ob koncu očital vsem deželnim in pokrajinskim upravam, da prepogostokrat bremenijo s svojimi primanjkljaji osrednji proračun, kar se v bodočnosti ne bi smelo več dogajati.

R. G.

NA SVOJEM ZADNJEM ZASEDANJU

Glavni svet KZ ostro obsodil zadržanje dežele do naših življenjskih problemov

Z ogorčenjem je vzel na znanje, da je brzojavka tržaškemu županu zaradi slovenskega naslova naletela na nedopustne ovire - Nova diskriminacija dežele v zvezi s pokrajinskim seznamom neposrednih obdelovalcev

Pod predsedstvom Alfonza Guština in ob prisotnosti številnih odbornikov, se je v prejšnjih dneh sestal glavni svet Kmečke zveze: na dnevnem redu je imel več aktualnih vprašanj, s katerimi se v zadnjem času sooča naša strokovna organizacija.

Najprej je glavni svet KZ razpravljal o deželnem načrtu za obdobje 1983-85. Predsednik deželnega odbora Comelli je namreč povabil tudi našo organizacijo na posvet pred izdelavo tega načrta. Z njim v zvezi je glavni svet ugotavljal, da se KZ v načelnih smernicah strinja s predlogi dežele, na žalost pa ne zasledi take politike pri delovanju deželne uprave in njenega odborništva za kmetijstvo. Ugotovil je nadalje, da je tržaški pokrajini dodeljeno le malo finančnih sredstev, čuti se pomanjkanje načrtovanja, zato je tudi kmetijstvo zapostavljeno. Sklenjeno je bilo, da bo tako ocena stanja o kmetijstvu delegacija KZ (predsednik Guštin, podpredsednik Debelis in tajnik Bukavec) posredovala predstavnikom deželne uprave.

Drugi važen problem, o katerem je razpravljal glavni svet KZ, je bilo vprašanje razlastitev. Razpravo okrog tega vprašanja je uvedel predsednik Guštin, ki je podčrtal važnost tega problema, ki postaja iz dneva v dan bolj živ. Tajnik Bukavec pa je orisal dosedanje delo, ki ga je KZ opravila (sestanki s prizadetimi, z javnimi upravami in s strankami) in poudaril zahteve, ki jih postavljajo prizadeti ter ožje in širše skupnosti. Čeprav so razlaščenci in KZ prejeli načelna zagotovila, da bodo deželna uprava, kot glavni sogovornik, kot tudi stranke proučile možnosti za pravično rešitev teh zahtev, pa niso še doslej prejeli konkretnih jamstev. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, je podčrtal Bukavec, da ne dežela in niti tržaška občina nista sploh odgovorili glede nekaterih sprememb k načrtu o hitrih cestah, ki jih zahtevajo predvsem lonjerska, katinarska in ravtska skupnost.

Te skupnosti so namreč že meseca julij naslovile tržaški občini, ki je zadolžena za izdelavo načrtov, svoje ugovore k načrtu, toda brez vsakega uspeha, kar jih je prisililo, da so se uprle razlastitvenemu postopku. Da bi preprečili negativne posledice, ki bi lahko prizadele lastnike v zvezi s tem upiranjem in da bi se čimprej poiskale pozitivne rešitve za nastali položaj, je novoustanovljeni konzorcij Naša zemlja ob podpori KZ poslal brzojavki predsedniku deželnega odbora in tržaškemu županu z zahtevo po nujnem sestanku.

S tem v zvezi pa je glavni svet KZ z ogorčenjem vzel na znanje, da je brzojavka, naslovljena na tržaškega župana, naletela na nerazumljive birokratske ovire zaradi slovenskega naslova najprej na poštni upravi, nato pa na tržaški občini. S pretvezo, da je naslov nerazumljiv, sta dejansko najprej poštna uprava in nato občina preprečili stik z odgovorno oblastjo, ki bi v okviru svoje pristojnosti lahko dejansko pripomogla za pozitivno rešitev problema, to je za spremembo načrta o hitrih cestah. Glavni svet KZ je zato sklenil, da bo odločno nastopil pri vladnih perifernih organih (na prefekturi), pri strankah in pri deželnih parlamentarcih z zahtevo po razčiščenju nedopustnega zadržanja obeh javnih ustanov.

Potem ko je glavni svet KZ vzel na znanje ustanovitev konzorcija razlaščencev Naša zemlja in se seznanil z njegovim programom in cilji, ki jih je v celoti podprl, je predsednik Guštin poročal o ponovni diskriminaciji deželne uprave do tržaških kmetov v zvezi s pokrajinskim seznamom neposrednih obdelovalcev. Kot je že dobro znano, ni dežela v naši pokrajini ustanovila tega seznama in da bi se izmotala iz te situacije namerava sedaj ustanoviti posebno komisijo, ki bi ji predsedoval načelnik kmetijskega nadzorništva. Ta posebna komisija naj bi nadomeščala tisto komisijo, ki bi jo morali izvoliti na demokratičnih volitvah. Tako zadržanje deželne uprave (prav danes ima deželni svet na dnevnem redu razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva ustanovitev te posebne komisije) je glavni svet KZ označil skrajno negativno: poudaril je, da hoče dežela na tak način zmanjšati vlogo naše strokovne organizacije, ki je v tržaški pokrajini najbolj predstavniška organizacija kmetov, in ji poleg tega odvzeti pravice, ki bi jih morala uživati ker bi dejansko upravljala ta seznam. Glede tega vprašanja je glavni svet KZ izrazil tudi precejšnje pridržke juridičnega značaja. Z velikim obžalovanjem je ocenil tako zadržanje deželne uprave, ki spominja — tako je ugotovil — na zadržanje oblasti do Slovencev v naši bližnji preteklosti, ko so se za slovensko narodnostno skupnost sprejemali izjemni ukrepi, ker da so bili Slovenci nevarni in nezaupljivi in je zato bilo treba z njimi ravnati na poseben način.

O vseh teh problemih, predvsem pa o zadržanju deželne uprave do naših življenjskih problemov, je na glavnem svetu KZ stekla obširna in tudi živahna razprava, iz katere je izšel soglasno sprejeti predlog, po katerem bo Kmečka zveza sestavila spomenico in jo odposlala predsedniku republike.

Glavni svet KZ je na seji tudi sklenil, da bo zaradi nepredvidenih težav odpadel letošnji izlet članov na Gradiščansko.

Javni sestanek pri Domju

Uprava občine Dolina vabi na javni sestanek, ki bo danes, 13. oktobra, ob 20. uri v restavraciji «Sonja» pri Domju. Na sestanku bomo obravnavali probleme naslednjih krajevnih skupnosti: Krmenka, Lakotišče, Pulje, Domjo, Frankovec in Žavlje.

V ZVEZI Z DEŽELNIM RAZVOJNIM NAČRTOM

DELEGACIJA KZ NA SESTANKU PRI ODBORNIKU S. COLONIJU

Med drugim je poudarila, da se KZ bori za drugačen odnos oblasti do našega kmetijstva

Deželni odbor je že začel posvetovanje glede predloga razvojnega načrta za obdobje 1983-85, ki je tudi vezan na deželni proračun. Odbornik za načrtovanje in proračun Coloni je zato ob prisotnosti direktorja odborništva za kmetijstvo G. Pascolinija in drugih deželnih funkcionarjev sprejel delegacije kmečkih organizacij, med katerimi tudi Kmečke zveze, katero so sestavljali predsednik Guštin, podpredsednik Debelis in tajnik Bukavec.

Odbornik Coloni je najprej orisal temeljne smernice razvojnega načrta, ki daje prednost produktivnim sektorjem (kmetijstvu, industriji, storitvam in raziskovanju) in teži za ščitenjem zaposlitev. Podrobneje se je zaustavil ob finančnem stanju, ki se je znatno poslabšalo in ga bo posebej občutiti v obdobju 1983-85 ter prisotne seznanil o posebnih dotacijah (200 milijard lir za gorske skupnosti, 300 milijard lir za Tržaško, Goriško in furlansko nižino ter še 200 milijard lir iz drugega sklada), ki naj bi služile za začetek uresničevanja nekaterih načrtov.

V razpravi so kmečke organizacije v prvi vrsti opozorile na počasnost uporabe javnega denarja (dežela je lani za kmetijske posege imela na razpolago 230 milijard lir, uporabila pa le 43) in podčrtale, da se je treba držati programov, ki morajo biti jasno finalizirani. Predstavniki Kmečke zveze pa so deželnega odbornika še posebej opozorili na težko situacijo tržaškega kmetijstva, ki je v primerjavi z državnim in deželnim v še slabšem položaju, saj se mora upirati pritisku mesta, ki se skuša širiti na že itak omejen teritorij: ta pritisk — so poudarili predstavniki KZ — se izraža v urbanistični ekspanziji in v razvoju drugih sektorjev.

Nadalje so še opozorili na razlastitve velikih površin za razne javnokoristne infrastrukture in na omejitve urbanističnega značaja. Poudarili so, da se KZ trudi za drugačen odnos deželne uprave do našega kmetijstva (in to je pokazala s številnimi pobudami) ter obenem obžalovali, da v programskem poročilu deželne uprave ni o tem zaslediti niti besedice. Jasno je — so poudarili — da se glede vsega tega postavlja vprašanje, ali v resnici obstaja resnična politična volja za razvoj kmetijstva v naši pokrajini.

Zaradi stavke osebja pri črpalkah

Danes ves dan brez bencina

Danes ostanejo bencinske črpalke v naši pokrajini ves dan zaprte. Tankati bo spet mogoče od sedmih v petek zjutraj naprej. Upravitelji črpalk so prekrižali roke v podkrepitev zahteve, naj se jim marža, ki jo dobivajo za vsak liter iztočenega bencina super, poviša za nekaj več kot tri lire; sedaj znaša 43 lir. Sicer pa zahtevajo njihovi sindikalni glasniki iz vrst FIGISC, FAIB in FLERICA, naj pristojno ministrstvo spremeni zdajšnji način oblikovanja cen tekočim gorivom, v ta namen pa naj se predstavništvo tako ministrstva za industrijo kakor petrolejskih družb nemudoma sestane s sindikalisti.

Stavka se je pričela sinoči ob 19. uri in bo v vsedržavnem okviru trajala do 7. ure v petek, 15. oktobra. Pri nas je za 24 ur krajša zaradi okoliščine, da smo pač ob državni meji in da si v hipu pri črpalki na jugoslovanski strani tamkajšnjim oljem in vinom v bencinski porabi v brk. Pripomniti velja, da stavkajo danes ves dan tudi upravitelji bencinskih črpalk ob avtocestah.

POZIV SVETOVALCEV KPI

Nujna deželna konferenca o javnih delih na Krasu

Svetovalca KPI Tonel in Iskra sta včeraj vložila v deželni skupščini vprašanje, s katerim se obračata na predsednika deželnega odbora, da bi zvedela, ali so mu znane težave, ki jih na tržaškem Krasu povzroča izvajanje raznih javnih del, predvsem gradnja novih prometnic in uresničitev Cone za znanstvene raziskave, težave, ki izvirajo iz dejstva, da se omenjena dela izvajajo povsem mimo krajevnih skupnosti, ki jih prizadeva ustrezno razlaščanje nepremičnin. Svetovalca smatrata za nujno potrebno — je rečeno v vloženi listini — da se skliče o tem problemu posebna deželna konferenca, pri kateri naj sodelujejo konzorcij za raziskovalno področje, tržaška pokrajinska uprava, Kraška gorska skupnost, občine tržaške pokrajine, rajonski konzulti za vzhodni in zahodni Kras, enotna sindikalna zveza ter predstavniki socialnih, gospodarskih in kulturnih organizacij slovenske narodnostne skupnosti.

Spet pereči problemi v vzgojnem sistemu

Nevšečnosti v slovenskih občinskih vrtcih v Trstu

Naše občinske vrtce «upravljajo» italijanski didaktični ravnatelji

Slovenski tržaški občinski vrtci so se znašli tudi ob začetku letošnjega šolskega leta v nemajšnih težavah. Poleg znanih problemov, ki jih je sprožila odločba bivšega tržaškega občinskega komisarja o poprejšnjem odpiranju vrtcev, moramo opozoriti še na nekatere nevšečnosti, s katerimi se srečujejo specifično prav naši občinski vrtci.

V tržaški občini delujejo štirje taki slovenski vrtci (v Ul. Ginnastica, v Ul. Conti, pri Sv. Ivanu in na Greti). Z razliko od preostalih naših vrtcev spadajo ti vrtci upravno v sklop italijanskih didaktičnih ravnateljstev, kar pomeni, da skrbijo za administrativne zadeve teh vrtcev italijanski didaktični ravnatelji. Že to dejstvo je za nas povsem nesprejemljivo, saj italijanski ravnatelji ne morejo, predvsem zaradi nepoznavanja naših razmer, zadostiti vsem potrebam, ki jih imajo od časa do časa ti vrtci. Naj v tem pogledu omenimo le primer: državni slovenski otroški vrtci razpolagajo z raznimi učnimi in didaktičnimi pripomočki, ki pa našim občinskim vrtcem primanjkujejo, tako da jih morajo preskrbeti sami starši. Tudi glede splošne didaktične plati so naši občinski vrtci vse preveč prepuščeni samim sebi, tako da imajo premalo nadzorstva nad opravljenim delom.

Prav zaradi tega se nujno poraja vprašanje ali ne bi bil že čas, da bi te nevšečnosti enkrat za vselej premostil. Kako? Možni sta dve rešitvi. Najbolje bi bilo, da bi naše občinske vrtce podržavili, da bi tako država skrbela za vse naše vrtce, kar ne bi ustvarjalo razlik pri vzgoji naših otrok. Druga rešitev pa predpostavlja imenovanje enega slovenskega didaktičnega ravnatelja tudi za občinske vrtce, da bi bilo delo v teh vrtcih vsaj na nek način koordinirano.

V soboto v Miljah praznik krvodajalcev

V soboto, 16. oktobra, bo vsakoletni tradicionalni praznik krvodajalcev, ki ga prireja tržaško pokrajinsko združenje krvodajalcev. Letos sta si operativno plat prireditve prevzeli dolinska in miljska občina. Srečanje, s katerim je povezano tudi nagrajevanje najbolj zaslužnih krvodajalcev, bo ob 20. uri v dvorani «A. Volta» v Drevoredu D'Annunzio v Miljah.

Angela in Stanislav Kodrič z družino globoko sočustvujeta s težko prizadetimi svojci vse prezgodaj preminulega tov.

DUŠANA KODRIČA

Prizadeti ob smrti tov.

DUŠANA

izražamo svojcem občuteno sožalje. Miloš Budin, Boris Iskra in Stojan Spetič

Ob težki izgubi dragega

DUŠANA KODRIČA

izreka iskreno sožalje svojcem in družini KD Ivan Venturini

Ob prerani smrti

DUŠANA KODRIČA

sočustvuje z mamo Marijo in svojci družina Oblak

Ob tragični in nenadni izgubi dragega

DUŠANA KODRIČA

izreka družini najglobljе sožalje Lucijan Volk z družino

SK Tabor izreka ob tragični smrti tovariša Dušana Kodriča težko prizadeti ženi, otrokom in vsem svojcem iskreno sožalje.

Tržaška avtonomna federacija KPI se klanja spominu

tov. Dušana Kodriča

partizana, komunista, kulturnega delavca in pobudnika kmečkega zadružništva

Prizadeti družini in svojcem izrekajo slovenski in italijanski komunisti občuteno sožalje

UGOTOVITVE PRED BLIŽNJIM POPISOM KMETIJSTVA

Nedopustno je, da večina popisovalcev obvlada izključno italijanski jezik

Na štirinajst popisovalcev v tržaški občini govorita samo dva v slovenščini - Nadaljujejo se informativni sestanki v okoliških vaseh

V včerajšnji številki smo poročali o pripravah na popis kmetijstva, ki poteka jo v posameznih občinah. Povedali smo že, da pripravlja Pokrajinsko nadzorništvo za statistiko pri tržaški trgovinski zbornici tudi slovenske popisne pole, kar pomeni, da bodo vsi popisani slovenski kmetovalci na Tržaškem lahko zahtevali popisno polo v svojem materinem jeziku in jo tudi izpolnili in podpisali. Prav zato ne bo odveč poziv vsem našim kmetovalcem, da se te svoje pravice tudi v polnem številu poslužijo.

Drugo vprašanje je seveda, v kakšnem jeziku se bodo med popisom lahko sporazumevali s popisovalci. Kot smo izvedeli, sta na štirinajst popisovalcev, kolikor jih bo od 24. oktobra do 30. novembra uporabil v tržaški občini statistični urad, samo dva, ki obvladata slovenski jezik. Če upoštevamo, da je velika večina kmetovalcev na Tržaškem slovenske narodnosti, je nedopustno, da nasprotno velika večina popisovalcev, ki bodo morali delati med slovenskimi ljudmi, obvlada samo italijanski jezik. Še enkrat moramo torej z nezadovoljstvom in ogorčenjem ugotavljati, da so občinske oblasti enostavno prezrle naše najenostavnejše narodnostne pravice in se odločile za izbire, ki lahko povzročijo določeno zmedo pri samem popisu. Vodja statistične službe pri tržaški občini nam je sicer zagotovil, da bo vsak popisovalec ali popisanec lahko kadarkoli prosil za zamenjavo ali kakršnokoli drugo pomoč v osrednjem statističnem uradu (ki bo deloval vsak dan od 8. ure zjutraj do 20. zvečer) v primeru, da bi nastale določene težave pri sporazumevanju, toda to še zdaleč ni zadostno jamstvo za korektno poslovanje. Zaradi vsega tega ne moremo mimo odločne obsodbe takšnega zadržanja, ki je nov odkrit dokaz diskriminacijskega odnosa do naše narodnostne skupnosti. Menimo tudi, da je med občinskimi uslužbenci veliko takih, ki govorijo slovenski jezik in bi zato lahko bilo razmerje med italijanskimi in dvojezičnimi popisovalci drugačno. Odgovorni činitelji so glede vsega tega dolžni naši narodnostni skupnosti in slovenskim kmetovalcem v prvi vrsti dolžni odgovor in to še pred pričetkom popisa samega.

Glede priprav na popis moramo dodati, da potekajo te dni informativni sestanki po nekaterih krajih z namenom, da bi predstavniki statistične službe seznanili zainteresirane z raznimi aspekti popisa. Prvi sestanek je bil predsinočnjim v Rojanu, sinoči v Križu, jutri, ob 19. uri pa bo na sedežu rajonskega sveta za zahodni Kras na Proseku. Eden glavnih namenov teh obiskov je zagotoviti popisancem, da podatki, ki jih bodo med popisom zbrali, ne bodo nikakor služili za ugotavljanje davčnih utaj.

Na popis se pripravljajo tudi v okoliških občinah. Tudi tu so že določili in usposobili popisovalce ter porazdelili občine po sektorjih, v katerih bodo delali posamezni popisovalci. Bistvena razlika s tržaško občino je v tem, da v okoliških občinah ne bo problemov glede dvojezičnega poslovanja.

V okviru sodelovanja med tržaškim vseučiliščem in univerzo v nigerijskem mestu Ife sta v Trst dopotovala rektor univerze v Ifeju prof. Onwumechili in dekan fakultete za programiranje okolja prof. Wahab, ki vračata lanski obisk predstavnikov tržaške univerze v Nigeriji. Afriška docenta sta včeraj sprejela tudi predsednik deželnega sveta Colli in tržaški podžupan Pacor.

Kulturno srečanje v hotelu Europa

Nocoj ob 20. uri bo v prostorih hotela Europa v nabrežinskem bregu večer slovenske kulture namenjen mladim slušateljem, profesorjem in upravnemu osebju «Jadranskega zavoda združenega sveta», ki ima začasno svoj sedež v tem hotelu, že v prihodnjem šolskem letu pa se bo preselil v Devin. Na prireditvi bodo sodelovali moški zbor «Fantje izpod Grmade», ženski zbor «Igo Gruden» in Tržaška folklorna skupina «Stu ledi».

Predstavitev pesniške zbirke Marija Čuka

Kulturno društvo Vesna iz Križa priredi jutri, 14. t.m. v domu Alberta Sirka predstavitev nove pesniške zbirke Marija Čuka «Suho cvetje», ki je pravkar izšla pri mariborski založbi Obzorja.

Marij Čuk se s svojim novim delom vključuje v letošnjo bogato literarno bero na Tržaškem, njegova nova zbirka «Suho cvetje» pa bo prav gotovo zanimiva za domači in širši prostor, saj kaže očitne pesnikove premike. Ti premiki gredo v smer komunikativnosti, v intimno izpoved in v razmišljanje o svetu in plitvini, ki večkrat ogroža in izpodjeda človeka, njegovo osebnost in humanistične razsežnosti nasploh.

Kljub premikom ostajajo živi in se še krepijo elementi, kot so groteska, satira, ironija.

Novo zbirko Marija Čuka bosta v Križu predstavila pesnik in literarni urednik založbe Obzorja Herman Vogel in pesnik Ace Mermolja.

Pesmi iz knjige bosta brali članici dramske skupine KD Vesna, nakar bo sledil razgovor s samim avtorjem.

Vabilo v Križ je torej vsekakor vabilo k pomembnemu kulturnemu dogodku, ki bo zanimal našo širšo javnost. Večer se bo prišel ob 20.30.

Drevi skupni sestanek razlaščencev iz Križa in Devina - Nabrežine

V prostorih Kulturnega doma Albert Sirk v Križu bo drevi, ob 20. uri, sestanek razlaščencev iz Križa in iz devinsko - nabrežinske občine. Nanj so zato vabljeni vsi prizadeti s tega predela (iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče prirediti ločenega sestanka za prebivalce devinsko - nabrežinske občine), ker bo na njem govor o važnih zapadlostih, ki spremljajo razlastitveni postopek.

Medtem pa je še vedno v teku včlanjevanje v novoustanovljeni konzorcij Naša zemlja. Vsi prizadeti in tudi tisti občani, ki se strinjajo z njegovimi programi in cilji, se bodo lahko vanj včlanili tudi na drevišnjem sestanku v Križu, v ostalih dneh pa so jim na razpolago uradi Kmečke zveze in predstavniki posameznih koordinacijskih odborov.

KZE NA ZATOŽNI KLOPI

Tiskovna konferenca o delovanju družinskih posvetovalnic

Včeraj je bila na sedežu novinarskega krožka tiskovna konferenca, ki so jo sklicale predsednice upravnih odborov vseh šestih družinskih posvetovalnic tržaške pokrajine, da bi po enem letu, odkar so prešle pod upravo KZE, seznanile javno mnenje s težavami, s katerimi se srečujejo. Družinske posvetovalnice delujejo zadovoljivo in število uporabnikov vseskozi narašča, je bilo rečeno. Nerešenih pa je cel kup vprašanj, ki močno zavirajo njihovo delovanje, predvsem na terenu. V ospredju je vprašanje zdravniškega in drugega osebja, ki ne zadošča potrebam in ki je še posebej pereče v času dopustov. Na to KZE odgovarja, da ni mogoče zaposliti novega osebja, ker to določa zakonski odlok št. 678 za novo nastale ustanove, med katere spadajo tudi družinske posvetovalnice. Izrednega pomena je tudi vprašanje finansiranja, saj do danes ni jasno, s kolikimi sredstvi razpolagajo za tekoče leto. O izpopolnjevalnih tečajih, ki naj bi se začeli septembra, se nič ne ve in na odprtem morju je tudi vprašanje zedinjenja statutov. Odgovornost KZE za tako stanje je očitna, zato je bil sestanek sklenjen z zahtevo, da se njen predsednik čimprej sestane z upravnimi odbori družinskih posvetovalnic.

Kritičen prikaz stanja amaterskih gledališč

V ponedeljek je bila na sedežu ZSKD seja predsedstva te naše najpomembnejše in najbolj množične kulturne ustanove. Seje so se udeležili člani iz Trsta, Gorice in Benečije, da bi razpravljali o težavah in perspektivah amaterskih gledališč. O tem je namreč, po uvodnih besedah predsednika ZSKD prof. Marka Kravosa, govoril v svojem referatu Sergej Verč.

Verč je podal podrobno analizo stanja v ljubiteljski gledališki dejavnosti, pri tem opozoril tudi na širšo kulturno stvarnost pri nas ter podal nekaj konkretnih predlogov, ki bi pripomogli k popestritvi amaterske gledališke dejavnosti med slovensko narodnostno skupnostjo v Italiji. Predvsem gre za razpis nekakšnega natečaja za dokumentarna dela, zaključni celovit prikaz (mogoče junija) amaterske gledališke bere ter za stike s posameznimi kulturnimi društvi.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Dušana Kodriča, očeta prof. Boruta Kodriča, darujejo dijaki in dijakinje znanstvenega liceja «France Prešeren» 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na tov. Dušana Kodriča darujeta Alenka in Mitja Race 20.000 lir za ŠZ Bor.

Namesto cvetja na grob Dušana Kodriča darujeta Dana in Boris Možina 25.000 za Dijaško matico in 25.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob gospe Lojzke Škabar daruje družina Franco 50.000 lir za SD Sokol in 50.000 lir za ŠZ Jadran.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

VČERAJ NA HODNIKU PRVOSTOPENJSKEGA SODIŠČA

Karabinjerji aretirali Eliane Giraud V kratkem jo bodo izročili Franciji

Nepričakovan sklep pravosodnega ministrstva, ki je sicer izdal dekret že konec januarja - Zakonca Eliane Giraud in Christian Sagnard sta bila obsojena v domovini na giljotino zaradi poskusa ropa

Primer francoskih zakoncev, ki so ju v domovini (v njuni odsotnosti) obsodili na giljotino zaradi domnevnega sodelovanja pri ropu v poštnem uradu v Tolousu leta 1972 in ki sta nato pribežala v Trst, kjer so ju leta 1976 aretirali, je doživel presenetljiv in nepričakovan razplet. Včeraj bi se namreč moral nadaljevati proti dvojici prvostopenjski proces, ki se je začel 22. avgusta, a kot strela z jasnega je ob 10.30 odjeknila vest, da je minister za pravosodje privolil v njuno izročitev francoskim oblastem in da so 30-letno Eliane Giraud malo prej aretirali na hodniku sodišča, ko je čakala na sodno obravnavo. Tudi za njenega bivšega moža (ločila sta se namreč pred dvema letoma), 35-letnega Christiana Sagnarda, je bil pripravljen podoben ukrep, ki pa ga karabinjerji niso mogli izvesti, ker je Segnard izginil od marca.

Eliane Giraud

Tako branilec Maniacco kot sodniki so ob tem nepričakovanem dogodku obstrmeli, saj je pravosodno ministrstvo leta 1980 zavrnilo zahtevo po izročitvi. Še večje začudenje pa je porodilo spoznanje, da nosi sedanji ministrski dekret datum 30. januar 1982, in da je tržaško glavno pravdništvo izdalo zaporni nalog za izročitev pred več kot sedmimi meseci, točneje 5. februarja letos. Po teh datumih se je junija nemoteno začel proces, na katerem se je Eliane Giraud predstavila in zanikala obtožbo, da je sodelovala pri ropu. Francoske oblasti so namreč trdile, da je odpotovala iz Lyona v Turin, kjer naj bi obvestila svojega pajdaša, da se v Tolousu pripravlja rop. Christian Segnard pa se je do letošnjega marca vsakodnevno oglasil na kvesturi v Padovi, kjer je stanoval. Težko je razumeti, zakaj ga ni policija aretirala, saj je bil obtožen sodelovanja pri poskusu ropa in tatvine avtomobila, ki naj bi služil pri ropu.

Kljub presenetljivim novostim se je včeraj sodna obravnava začela, a tudi kmalu končala. Javni tožilec Grohman je predlagal odložitev z zahtevo, da sodišče prejme originalni dokument o ekstradiciji. Zagovornik Maniacco pa je dokazoval, da mora Giraudovi soditi italijansko sodišče, točneje turinsko, ker je obtoženka zagrešila domnevno kaznivo dejanje v Italiji. V tem primeru bi morala sedaj Italija zahtevati od Francije izročitev Giraudove. Predsednik sodnega zbora Trampus je obravnavo odložil na 8. november, ko bodo o tem vprašanju ponovno razpravljali.

Medtem bo Eliane Giraud že v Franciji. Njena odisejada se po desetih letih, od katerih je dve preživela v tržaškem zaporu, še ni končala. V tem zvrtinčenem krogu je vsekakor težko razumeti, zakaj se je pravosodno ministrstvo odločilo za izročitev in to v času, ko v Franciji še niso spremenili zakona o smrtnih obsodbah z obglavljenjem. Dekret o izročitvi nosi namreč datum 30. 1. 1982, to pa postavlja drugo neznanko, zakaj so karabinjerji in policija čakali več kot osem mesecev, da so Giraudovo aretirali. Odvetnik Maniacco je včeraj že napovedal vrsto pritožb na ministrstvo in dejstvo, da se bo udeležil procesa, ki naj bi ga proti njegovi varovanki začeli v Franciji.

Proces zarabi goljufije, v katero naj bi bil vpleten tudi tržaški tihotapec in ključna osebnost v zadevi bankirja Calvija — 36-letni Silvano Vittor — je včeraj prvostopenjsko sodišče preložilo na 16. november. Silvano Vittor, Edoardo Sosic, Livio Candusio, Giuseppe Bataglia (vsi iz Trsta) in Riccardo Ravagnan iz Benetk so obtoženi, da so opeharili dva Benečana.

V MILJAH JE PREMINIL PETER KRT (103 LETA)

Preminil je Peter Krt - Cherti. Dne 9. julija letos je dopolnil 103. leto in bil menda najstarejši Slovenec v tukajšnjem zamejstvu. Ob tej priliki smo ga obiskali, z nami se je bistro in vedro pogovarjal, bil je še razmeroma čil in zdrav, naš dnevnik je prebiral vse do zadnjega, in to brez naočnikov.

Pokojni je bil rojen leta 1879 v Grožnjanu v številni narodno zavedni kmečki družini, ki so ji domačini pravili Talerjevi. Ljudsko šolo, v kateri se je naučil italijanščine in hrvaščine, je obiskoval v rodnem kraju, po končanem študiju se je lotil trdega dela na domači kmetiji, pozneje pa je trgoval z vinom, ki ga je nabavljal pri istrskih kletarjih in ga prodajal gostilničarjem. Ko mu je bilo 30 let, se je oženil z domačinko Kristino Biloslav, ki mu je dala kar sedem otrok; ti so se deloma odselili, tako tudi daleč na tuje, dva sinova sta mu ostala v Miljah, kamor se je po ženini smrti preselil tudi Peter. Med prvo svetovno vojno je rajni prebredel več front, bil je tudi v Galiciji, med drugo vojno mu težave tudi niso prizanesle, vendar je kljub vsemu dočakal starost, kakršno premore zares prav malokdo in ki ji je botrovala Petrova klena narava.

Mala črna kronika

S hondo podrl priletno žensko: 60 dni postelje

Od 17.30 včeraj leži na ortopedski kliniki glavne bolnišnice 74-letna Rosa Cramesteter vd. Lucas iz Ul. Reis Romoli 23. Zdravniki so ji ugotovili domnevni zlom leve noge, močan udarec v desno stran obraza in rane ter odrgnine po kolenih. Če ne nastopijo komplikacije, bo okrevala v 60 dneh. Osebje Rdečega križa, ki je žensko prepeljalo z rešilcem v bolnišnico, je povedalo, da je Cramesteterjevo malo prej podrl sredi Ul. Brigata Casale s hondo 900 21-letni Diego Gasperini iz Ul. Revoltella 40.

Avtomobil zbil upokojenca, ki je prečkal cesto na nepravem mestu

Včeraj ob 13.10 so sprejeli v neurokirurški oddelek glavne mestne bolnišnice 68-letnega upokojenca Gioacchina Vivoda iz Ul. Gianelli 35. Nekoliko prej je peš prečkal Istrsko ulico, vendar ne na zebrastem prehodu, in s simco ga je zbil na tlak 60-letni Guerrino Hrelia z D'Annunziovega drevoreda 57. Priletni moški je dobil močan udarec v lobanjo in si ranil desno sence, poleg tega si je poškodoval desno nogo in roko. Okrevati bi moral v 20. dneh.

Freza hudo poškodovala prst 50-letnemu mizarju iz Milj

Na ortopedsko kliniko glavne bolnišnice so včeraj ob 12.15 prepeljali z rešilcem Rdečega križa 50-letnega mizarja Virgilia Ciacchija iz Milj, Zindis, Stradella A 18. Ponesrečil se je na delovišču v delavnici tvrdke Cantrisa v Ul. Caboto 4; upravljal je mehansko frezo, ki mu je ujela v zobovje kazalec leve roke ter mu zmečkala zadnji členek in iztrgala noht. Če ne nastopijo komplikacije, bo ozdravel v 30 dneh.

V visoki starosti 103 let nas je zapustil naš dragi oče, nono in pranono

PETER KRT

Od njega se bomo poslovili danes, 13. oktobra. Žalni sprevod bo krenil ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Miljah.

Žalujoči vsi njegovi

Milje, Trst, Grožnjan, Milan, Burbank, Brisbane, 13.10.1982

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

VLADIMIR BRUNDULA

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 14. t.m., ob 16. uri iz hiše žalosti v Dutovljah v domačo cerkev in nato na pokopališče.

Žalujoči: žena Zora, hčeri Dora in Elda, sinovi Albin, Poldo in Janko z družinami ter drugi sorodniki

Dutovlje, Bazovica, Caracas, Ajdovščina, 13 oktobra 1982

Po dolgoletni in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša draga

VIDA HRVATIČ

Pogreb pokojnice bo danes, 13. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v ricmanjsko cerkev.

Žalujoči: sosedje in prijatelji

Ricmanje, 13. oktobra 1982

Razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na predavanje, ki bo v petek, 15. oktobra, ob 16.30 v Gregorčičevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20. Predaval bo dr. Pavel Stranj o zadnjih zapletljajih na Bližnjem vzhodu. Predavanje bo z diapozitivi. Prisrčno vabljeni poseb no člani.

Predavanja

SPDT vabi vse svoje člane in simpatizerje na prvo sezonsko predavanje na temo: «Primorska odprava na Aconcaguo». Predaval bo zamejski alpinist Igor Škamperle, ki bo z barvnimi diapozitivi prikazal in opisal svoj vzpon po Francoski varianti Messnerjeve smeri na vrh najvišje gore Južne Amerike Aconcague (6958 m). Predavanje bo jutri, 14. oktobra, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

OTVORITVENA PREDSTAVA SEZONE 1982/83

TITUS MACCIUS PLAUTUS
«HVALISAVI VOJAK»
Komedija v dveh delih — Prvič v slovenščini

Režija: MILE KORUN

PREMIERA
v petek, 15. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED A — premierski.
PONOVITVE
v soboto, 16. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED B — prva sobota po premieri.
v nedeljo, 17. oktobra, ob 16. uri — ABONMA RED C — prva nedelja po premieri.

Nadaljuje se vpisovanje abonmajev pri blagajni Kulturnega doma ob delavnikih od 10. do 14. ure. Vse abonente prosimo, da dvignejo svoje izkaznice

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 13. oktobra
EDVARD
Sonce vzide ob 6.18 in zatone ob 17.24 — Dolžina dneva 11.06 — Luna vzide ob 1.46 in zatone ob 16.14.
Jutri ČETRTEK, 14. oktobra
NEDELJKO

Vreme včeraj: ob 12. uri 15,4 stopinje, zračni tlak 1007,8 mb rahlo pada, veter 15 km na uro severovzhodnik, vlaga 55-odstotna, v jutranjih urah je padlo 0,2 mm dežja, nebo malo pooblačeno, morje malo razgibano, temperatura morja 18,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Laura Marcucci, Federico Treu, Daniela Liessi, Roberto Fusco, Alberto Contento, Hudy Dreossi, Angelo Mozzillo, Matteo Marino, Nicolò Capus.

UMRLI SO: 79-letna Clara Cannella por. Bolis, 75-letni Arnaldo Fortini, 72-letna Norma Fragiacomo por. Vicario, 68-letni Aldo Vogrig, 60-letni Silvano Ballaben, 76-letna Santa Zagolin vd. Paliaga, 67-letna Vida Marija Hrvatič, 86-letna Giuseppina Zigante vd. Zigante, 103-letni Peter Krt.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini).

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197;

SREČANJE MALIH PRIJATELJEV GALEBA

Naša otroška revija vabi ob začetku novega letnika na veselo popoldne z glavnim **urednikom Lojzetom Abramom, s pesnikom Miroslavom Košuto in slikarjem Klavdijem Palčičem.**

Otroci — mali bralci se bodo lahko z njimi pogovorili o letošnjem GALEBU, kakor se kaže iz prve številke. Prav tako bodo lahko tudi zvedeli, kako se skuhajo otroške pesmice in risbice.

Srečanje bo jutri, 14. t.m., ob 17.30 v Tržaški knjigarni, ki bo ob tej priložnosti nudila 20 odst. popusta na vse otroške izdaje.

VABLJENI!

Kino

Ariston 16.00—22.00 «Obiettivo mortale». S. Conery.
Eden 15.30 «Africa dolce e selvaggia». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Nazionale 16.30 «Super sexual fantasy». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ritz 17.00 «Porca vacca». R. Pozzetto, L. Antonelli, A. Maccione.
Grattacielo 17.00 «Porky's — questi pazzi, pazzi porcelloni». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Fenice 17.00 «La spada a tre lame». Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.00 «Scomparso (missing)». Za vsakogar.
Filodrammatico 15.00 «Elen, moglie perversa». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 16.30 «Scanners» (I dominatori del pensiero). Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Capitol 16.30 «Tre tigri contro tre tigri». Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.
Cristallo 20.30 Glasbena predstava «Roby Stor show». Samo danes.
Moderno 16.00—22.00 «Gazzosa alla menta». Barvni film za vse.
Radio 15.30 «Giochi erotici delle sexy femme». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00—21.30 «Il principe della città».
Lumiere Zaprto. Jutri ob 16.00 «I cavalieri delle lunghe ombre». David Carradine.

KD VESNA

vabi jutri, 14. t.m., ob 20.30 v dom Alberta Sirka na predstavitev nove pesniške zbirke **Marija Čuka.**

SOŽITJE

Merjasci in prasci
so imeli svoj praznik.
Na gnoju so plesali
v blatu so spali
se z dežjem napajali,
po ženskah orali.
In naslednje jutro
so si ovili kravate,
se fino počesali
usedli so se v avto
in se med nas pripeljali.

Pesniško zbirko
SUHO CVETJE
bosta predstavila pesnik in literarni urednik založbe Obzorja iz Maribora **Herman Vogel** in pesnik **Ace Mermolja.** Nekaj poezij bosta prebrali članici dramske skupine KD Vesna.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

PREDSTAVITEV SEZONE 1982-83

Jutri, 14. oktobra, ob 20.30 v prosvetnem društvu «Rdeča zvezda» v Saležu.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8 ure, tel. 732-627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do ure, tel. 68-441.

Gledališča

VERDI
V torek, 19. t.m., ob 20. uri otvoritev operne sezone 1982/83 s slavnostno premiero Rossinijeve opere «Semiramide». Dirigent Daniel Oren, režija in scena Pier Luigi Pizzi. V glavnih vlogah Lella Cuberli, Lucia Valentini Terrani, Boris Martinović, Raimundo Mettere, Luigi Roni, Redento Comacchio, Gianni Brunelli.

Koncerti

Glasbena matica razpisuje koncertni abonma 1982-83. Vpisovanje abonmajev v pisarni GM, Ul. R. Manna 29, od 15. do 17. ure.

Razstave

V galeriji «Torbandena» razstavlja slikarka Miela Reina.

V Kraški galeriji v Repnu bo do 17. oktobra razstavljal svoja dela tržaški slovenski slikar Deziderij Švara.

TK Galerija - Ul. sv. Frančiška 20. Češki umetnik Jirži Anderle razstavlja še danes svojo novejšo grafično produkcijo.

Sekcija KPI J. Pegan občine Zgonik čestita Silvani in Milošu Brescianiju ob rojstvu prvorojenke

DAŠE

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE

obvešča člane, da bo

ODHOD ČLANSKEGA IZLETA

v soboto, 16. oktobra, ob 7.30 izpred zadružnega sedeža - Bazoviška ul. 2.

Zbirališče ob 7.15

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Delovni svet kulturnih društev zahodnega Krasa vabi na glasbeno - humoristični večer «Vse manj je dobrih osmic», ki bo v petek, 15. 10. ob 20.30 v domu A. Sirk v Križu. Sodelujeta kantavtor Andrej Šifrer in kabaret skupina v sestavi: šef Miran Košuta, gost iz Toronta John Česnik ter vinski bratci Ščen, Belmondo in De-Vettak.

KD Lipa vabi na koncert MPZ V. Vodnik iz Doline, ki bo v soboto, 16. oktobra, ob 20.30 v bazoviškem domu. Dirigent Ignacij Ota.

KD F. Prešeren - Boljunec organizira plesni tečaj pod vodstvom prof. Karla Voduška. Vpisovanje pri Lauri v mlekarni do 16. oktobra.

Glasbena matica obvešča, da so vaje otroškega pevskega zbora ob ponedeljkih in sredah od 17. do 18. ure v Dijaškem domu v Trstu. Otroci iz vrtca bodo imeli prvo pevsko vajo danes, 13. oktobra, ob 16. uri tudi v Dijaškem domu v Trstu.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

12. 10. 1982

Ameriški dolar	1.415.—
Kanadski dolar	1110.—
Švicarski frank	665.—
Danska krona	159.—
Norveška krona	190.—
Švedska krona	190.—
Holandski florint	512.—
Francoski frank	197,50
Belgijski frank	24,50
Funt šterling	2.420.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	565.—
Avstrijski šiling	80,40
Portugalski escudo	15.—
Pezeta	11,50
Jen	4,5
Avstralski dolar	1.260.—
Drahma	16.—
Debeli dinar	20,50
Srednji dinar	20.—

MENJALNICA *vseh tujih valut*

KMETIJSKA ZADRUGA

v Trstu — III. traversale Est — Industrijska cona obvešča vse zainteresirane, da ima odlično grozdje po najugodnejši ceni.

PO SINOČNJI SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

DANES DOPOLDNE NA DEŽELI POGOVOR O PODGORSKEM OBRATU

Deželni odbor naj bi dal politično podporo tehnični rešitvi krize v podgorskem obratu

Na sestanku, ki bo danes dopoldan na deželi v Trstu in na katerem bodo prisotni predstavniki sindikalnih organizacij, tovarniškega sveta občine in pokrajine Gorica, bodo sprejemali politično odločitev o usodi podgorskega tekstilnega obrata. Pravimo politično odločitev, zakaj praktično rešitev bodo morali najti tehniki tistih deželnih teles, ki imajo denar, in delodajalci. Eno je gotovo in to je prišlo do izraza tudi na sinočnji seji pokrajinskega sveta, kateri je prisostvovala množica tekstilnih delavcev, namreč, da mora biti deželni poseg v prvi vrsti namenjen preklicu odpustov v tekstilnem obratu in sprejemu načrta za obnovo proizvodnje. V drugi fazi pa mora dežela s stvarnimi ukrepi odpomoči celotnemu goriškemu gospodarstvu, ki je v deželi najbolj na psu. Tako bodo na sestanku danes popoldne poiskali izhod za Detroit, kasneje izhod tudi za Tec Friuli in upamo, za splošen gospodarski razvoj celotne pokrajine.

Poleg seje pokrajinskega sveta so o podgorskem obratu sinoči razpravljali tudi na skupni seji rajonskih svetov v občinski sejni dvorani. Danes ob 10. uri je napovedan sestanek na deželi, jutri pa bo v avditoriju sestanek vseh izvoljenih svetovalcev na Goriškem, da se seznanijo z izidom današnjega srečanja na deželi. Prihodnji teden, 21. oktobra, pa bo splošna stavka na Goriškem in zborovanje v Trstu.

Pokrajinsko sejo je odprl predsednik Cumpeta. Poudaril je, da je samo z enotnostjo in pritiski vseh političnih, sindikalnih in družbenih sil mogoče preprečiti popoln propad goriškega gospodarstva. Prebral je resolucijo, ki so jo sprejeli na sestanku županov v ponedeljek, v kateri zahtevajo preklic odpustov, preureditev obrata in nadaljevanje proizvodnje.

Komunist Poletto je opozoril na dolgo zgodovino in na mesto tekstilnega obrata v goriškem gospodarskem delovanju in življenju nasploš no. Še leta 1974 je bilo v njem zaposlenih 1660 delavcev, danes pa je tik pred zaporo. Navedel je zaskrbljujoče sindikalne podatke o 4 tisoč brezposelnih, katerim se vsak mesec pridruži še 100 novih. Svoj poseg je sklenil z ugotovitvijo, da štiriletna kriza obrata dokazuje nesposobnost dežele, da bi krizo uspešno premagala.

Socialist Cej se je zavzel za javen poseg v podgorsko tovarno z zdravimi podjetniškimi načeli in zahteval od dežele, da s svojim posredovanjem znotraj svojih meja uravnovesi sedaj v gospodarskem pogledu neuravnovešene cone.

Krščanski demokrat Longo je sprva govoril o svetovnih razsežnostih gospodarske in zlasti tekstilne krize, potem, pa je dejal, da morata pokrajina in dežela nakazati politične rešitve, tehniki pa naj izmed predlaganih sprejmejo najboljšo. Sicer pa, kot vse kaže, obstaja za podgorski obrat ena sama. Longo je dejal, da krize v industrijskih obratih niso nastale zaradi pomanjkanja denarja, ampak zaradi odsotnosti delodajalskega interesa. Tudi Longo je poudaril nujnost uravnovešenega gospodarskega razvoja celotnega deželnega območja.

Seje v Novi Gorici samo v prostem času

Predsedstvo Skupščine občine Nova Gorica je sklenilo, da bodo seje oziroma zasedanja tega osrednjega predstavniškega telesa in njegovih organov odslej samo v popoldanskem, to je prostem času. Tako bodo odpravili prakso, ko so bile seje v glavnem dopoldne in so morali zaradi tega delegati (to je občinski svetovalci oziroma odborniki) zapuščati svoja delovna mesta. To je povzročilo velike stroške in bili so primeri, da so bila tudi pomembna delovna mesta prazna, ker so bili strokovnjaki oziroma delavci na seji tega ali onega občinske ga oziroma drugega organa. Udeležba na sejah v prostem času naj bi pokazala tudi stopnjo samoupravne odgovornosti oziroma politične in družbene osveščenosti posameznikov. Takšen sklep je predsednik občine Nova Gorica (župan) Zorko Debeljak utemeljil z izjavo, da je treba v obdobju gospodarskih težav «predvsem več in bolje delati».

Medtem je tudi Zveza komunistov v Novi Gorici sklenila, da bodo odslej zasedanja občinske konference oziroma občinskega komiteja Zveze komunistov samo v prostem času, to je v popoldanskih urah.

18. srečanje planincev treh dežel v Mojstrani

Predstavniki planinskih društev in organizacij Slovenije, Koroške in Furlanije - Julijske krajine se bodo v soboto, 16., in v nedeljo, 17. t.m., sešli na vsakoletnem srečanju ter se pogovorili o nadaljnih skupnih akcijah na področju planinstva, alpinizma pa tudi varstva okolja. Gostitelje letošnjega srečanja, ki bo v Mojstrani, je Planinska zveza Slovenije, medtem ko so se lani planinci srečali v Čedadu, leto prej pa na Koroškem.

Na zasedanju, ki bo v prostorih hotela Triglav v Mojstrani, bodo razpravljali o poteku akcije za pripravo trojezičnega slovarja najbolj pogostih izrazov s področja alpininstva, pregledali in ocenili potek dosedanjih skupnih akcij na področju publicistike, razpravljali o zamislih za organizacijo skupne alpinistične ekspedicije, o olajšavah za prehod meje na planinskih območjih, zunaj mednarodnih mejnih prehodov itd.

Na letošnjem zasedanju bodo dali poudarek tudi novim tehničnim dosežkom glede reševanja v gorah. Tako bodo avstrijski planinci prikazali delovanje nove naprave «Lavino» za reševanje iz plazov.

Delovni del vsakoletnega srečanja se bo zaključil v soboto, v nedeljo pa se bodo udeleženci podali na skupni planinski izlet. Srečanja v Mojstrani se bodo udeležili tudi predstavniki slovenskih planinskih društev iz Gorice, Trsta, Čedada in Celovca.

NIHČE NE VE, KDAJ BO DELO OPRAVLJENO

Zamudno odstranjevanje skal na cesti Doberdob - Selce

Delavca morata očistiti škarpo do žive skale

Prebivalci doberdobskega Krasa negodujejo, ker je cesta v Selce še vedno zaprta in bo zaprta še dolgo časa, če bodo dela, s katerimi so končno le začeli, potekala s počlevo počanostjo. Prišli so se pritožit na občino, predlagajo pa tudi, da bi zbrali podpise na pritožbo na kakšno višjo, za delo odgovorno ustanovo.

O zadevi smo se pozanimali na več krajih, na občini, pokrajini in pri deželnem tehničnem uradu, zakaj vse tri ustanove so na kakšen način vpletene vanjo. Kaj smo izvedeli, bomo popisali, da bi si ljudje lahko ustvarili predstavo, zakaj gre in da bi tudi vsaj približno lahko sklepali, koliko časa bo delo trajalo. Kdaj bodo cesto odprli, tega nihče ne ve.

Medtem pa morajo Doberdobci, ki so namenjeni v Laško, uporabljati cesto čez Jamlje ali proti Zagraju. To pomeni izgubo časa, predvsem pa večji strošek za gorivo. Kmetovalci, ki so morali s traktorji pripeljati grozdje in koruzo iz vinogradov in z njiv v ravnini, so morali skozi Tržič, kar je bilo zvezano s težavami, saj nekateri na traktorjih nimajo smerokazov in so si morali pomagati z rokami.

Po predlogih domačinov naj bi podjetje, ki je po dolgem času začelo z delom, zvečer cesto očistilo in jo usposobilo od večernih do jutranjih ur vsaj za enosmerni promet. Na takšen način bi omogočelo odhajanje delavcev na delo v Tržič in vračanje domov skozi Selce.

Ko smo tehničnima uradoma na pokrajini in na deželi predlagali takšno rešitev, so nam odgovorili, da je nemogoča. Pokrajina za delo ni odgovorna. Njena dolžnost je bila cesto zapreti in preprečiti morebitne nesreče, ki bi jih lahko povzročilo padanje kamenja. Odgovornost za delo, tudi po finančni plati, je prevzela dežela. Podjetje Tacchino je na gradbišče poslalo dva delavca in potrebne stroje. Njuna naloga je, v dolžini 175 metrov do žive skale odstraniti vse večje in manjše skale, ki so nad cesto. Seveda je njihovo odstranjevanje skrajno zamudno. Če je mogoče, jih odstranijo ročno, sicer pa jih poskušajo zvezane z železno vrvjo odtrgati z buldožerjem. Ves material, ki ga odtržejo, pade na pokrajinsko cesto in tam tudi ostane, ker tako ublaži padec drugih skal in prepreči, da bi prebile ograjo (ki so jo sicer zavarovali) in padle na avtocesto, ki je speljana tik pod pokrajinsko cesto.

Kakor smo povedali, sta na gradbišču zaposlena dva delavca in ni mogoče predvidevati, koliko časa bosta potrebovala, da bosta odstranila ves material do žive skale.

Prav tista skala, ki je najbolj štrlela iz škarpe in ki je po mnenju domačinov povzročila nevarnost, da se bo zdaj utrgala in zgrmela na cesto, prav tista skala, pravimo, ni in ni «šla dol». Tako nihče ne ve, koliko časa bo še potrebnega, da bodo škarpo očistili in kdaj bodo cesto v Selce spet odprli za promet.

Koncerti

V palači Attems v Gorici bo danes, ob 21. uri koncert Jess tria z Dunaja. Na sporedu bodo skladbe W. A. Mozarta, ki jih je napisal v prvih letih glasbenega ustvarjanja. Koncert prireja goriška pokrajinska uprava. Vstopnine ne bo.

Generalni konzul Mirošič v Kulturnem domu

Novi generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič je v nedeljo zjutraj obiskal Kulturni dom v Gorici, gost Teritorialnega odbora SK GZ za Goriško. Sprejeli so ga tajnik TO SKGZ prof. Aldo Rupel in predsednik upravnega odbora Kulturnega doma ravnatelj prof. Milko Rener. Najprej si je Mirošič, ki so ga spremljale soproga, konzul Alenka Kovačič in zastopnica Republiške konference SZDL iz Ljubljane Barbara Goričar, ogledal vse prostore kulturno-športnega središča. Zatem je sledil pogovor o tukajšnji problematiki, o udejstvovanju Slovencev v vseh vejah javnega življenja, o sodelovanju z matično domovino, o tem kako gleda matična domovina na življenje v italijanskem zamejstvu.

Jelen na štandreških njivah

Jelena, oziroma damjaka, ki so ju pred nekaj dnevi videvali na poljih med Gradiščem in Marianom, sta se preselila na levi breg Soče. V nedeljo, ponedeljek in tudi včeraj so žival opazili na njivah med Štandrežem in Sovodnjami ter vzdolž železniške proge.

Žival je krotka in se ljudi sploh ne boji, zaradi česar je mogoče sklepati, da je res zbežala, oziroma, da so jo spustili iz kakega zasebnega živalskega vrta v okolici. Menda sta živali do nedavna živeli v ograjenem parku vile Tacchini med Gradiščem in Morarom.

Da gre za skorajda udomačeno žival priča tudi gornji posnetek, ki ga je napravil v ponedeljek naš bralec Romano Petejan iz Štandreža. Damjak se je čisto mirno in z vzvišeno držo postavil pred fotoaparat, nekje na štandreških njivah.

Včeraj popoldne jo je damjak mahnil ob Soči proti Sovodnjam. Pokrajinski lovski čuvaji so nam povedali, da je ena od dveh živali zašla na avtocesto pri Vilešu in da jo je v soboto povozil avto.

Damjaka bodo danes skušali ujeti ter ga nato prenesti v deželni gozdni rezervat na Plešivo. Gre nam reč za zaščiteno živalsko vrsto, katere odstrel ni dovoljen.

Pri sosedih primanjkuje bencina, pri nas pa dvodnevna stavka na črpalkah

Za vsak slučaj bi kazalo imeti pri roki kolo. Preskrba z gorivom postaja namreč tudi pri nas problematična. Na jugoslovanski strani meje bencina primanjkuje, pri nas pa je v teku, od sinoči namreč, dvodnevna stavka upraviteljev bencinskih črpalk.

Stavka, ki je vsedržavnega značaja, bo trajala do petka zjutraj. Torej varčno z bencinom!

V hotelu Sabotin v Solkanu bo v nedeljo, 17. oktobra, ob 10. uri, mednarodno šahovsko tekmovanje na 25 deskah. Nastopijo šahisti Primorske in Furlanije - Julijske krajine.

ZAČENJA SE GLEDALIŠKA SEZONA

Prva gledališka predstava v soboto v Katoliškem domu

S Kmeclovo «Levstikovo smrtjo» nastopi izven abonmaja Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice

Poročali smo že, da bo Slovensko stalno gledališče v Trstu v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete tudi letos poskrbelo za abonmajsko gledališko sezono, v kateri bomo videli na stopati tako tržaške igralce kot one drugih slovenskih gledališč. Vse abonmajske predstave bodo v Kulturnem domu in akcija za zbiranje abonmajev je že v teku prav v tem domu. V Katoliškem domu pa bodo invennabonmajske predstave

Prva bo že to soboto, 16. oktobra, ob 20.30. Nastopi Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s predstavo Matjaža Kmecla «Levstikova smrt». Ta «drama o človeškem trpljenju», kakor jo je opisal sam avtor, se na svojski način vključuje v praznovanje Levstikovih jubilejev; izpostavlja namreč človeško ceno produkcije tovrstnih kulturnonacionalnih mitov in tako praznovanje, ki se iz takšnih mitov hranijo, obenem problematizira.

Novogoriško uprizoritev «Levstikove smrti» je režirali Dušan Mlakar, scenograf je bila Meta Hočevar, kostumograf Marija Kobi, lektor pa Srečko Fišer. Nastopajo. Bine Matoh, Janez Lavrih, Ivo Barišič, Jožko Lukeš, France Presetnik, Jože Hrovat, Stanislav Raztresen, Jože Mraz, Stane Leban, Sergej Ferrari, Breda Urbič, Metka Franko, Berta Ukmar, Nevenka Vrančič, Tone Šilar ter vokalna skupina iz Solkana.

Povejmo še, da bo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s to igro gostovalo 21. oktobra na otvoritvi Borštnikovega srečanja v Mariboru.

Razna obvestila

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo v nedeljo, 17. oktobra, ob 11. uri, redni letni občni zbor taborniške organizacije Rod modrega vala. Na dnevnem redu so poročila, volitve, kratkometražni film, sejem opreme.

Mladinski krožek - Gorica in KD Oton Župančič iz Štandreža obveščata, da se bo nadaljevalni plesni tečaj pričel v ponedeljek, 18. t.m., ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici. Tečaj za začetnike pa se bo pričel v ponedeljek ob 20.30 v domu A. Budala v Štandrežu. Vabljeni!

Razstave

V Galeriji osnovne šole Solkan predstavlja svoja dela likovni umetnik Egon Bavčar iz Nove Gorice. Razstavlja grafike. Razstava bo odprta do 11. novembra.

V Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je odprta razstava fotografij in drugih motivov z morja, ki so delo pokojnega umetnika Milana Klemenčiča iz Solkana. Gre za izredno zanimiv pregled olj, portretov in starih fotografij, ki imajo umetniško in zgodovinsko vrednost. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od jutra do večera, odprta pa bo do 31. oktobra.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ABONMA ZA SEZONO 1982-83 V GORICI

Sezono organiziramo skupaj z Zvezo slovenske katoliške prosvete in Zvezo slovenskih kulturnih društev.

Vpisovanje abonentov pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Brass tel. 33288, vsak delavnik razen sobote, in sicer od 12. do 14. in od 17. do 19. ure

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

Matjaž Kmecl
LEVSTIKOVA SMRT
Režija: **Dušan Mlakar**

v soboto, 16. oktobra, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE GORICA

organizira posvetovalni sestanek v zvezi z novim režimom urnikov trgovin danes ob 20. uri v Ul. della Croce 3, v pritlični predavalnici ZSKD.

Vabljeni!

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici, danes, ob 11. uri, M. Držić: Skopuh. Predstava za TSŠ v gledališki dvorani v Solkanu.

Prireditve

Slovensko planinsko društvo vabi jutri ob 20.30 na društveni večer v predavalnici v Ulici Croce 3. Članom in prijateljem bodo predstavili letošnji program prireditev ter prikazali izbor diapozitivov iz delovanja v pravkar zaključeni sezoni. Na sporedu bo tudi dokumentarni film o štehvanju v Zilski dolini.

Kino

Gorica

CORSO 18.00—22.00 «Sul lago dorato». Henry Fonda in Katrin Hepburn.
VERDI 18.00-22.00 «California dolls». P. Falk. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.30—22.00 «La super bestia». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Eccitazione».
PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Xanadu». Glasbeni film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Trije bratje». Francoska drama.
DESKLE 19.30 «Sladke avanture». Ameriška komedija.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Ul. Carducci, tel. 84-268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla salute, Ul. C. Cosulich, telefon 72-480.

Vaillant
SIABS s.p.a.
Stenski kotli in bojlerji na plin
Conski zastopnik, asistenca in nadomestni deli:
Podjetje GIARETTA LUIGI
23126 TRST — ULICA G. VERGA 16 — TEL. 040/574-310

Selva ARREDAMENTI
Oprema za hišo
34074 TRŽIČ — Ul. Valentinis 18 (0481) 72395

Selva FORNITURE
Dobave za urade
34074 TRŽIČ — Ul. Valentinis 18 (0481) 72395

S SEJE GLAVNEGA ODBORA SLOVENSKE KULTURNO-GOSPODARSKE ZVEZE

MIRKO PRIMOŽIČ, PREDSEDNIK TO ZA GORIŠKO POKRAJINO

Goriška mora še naprej uveljavljati odprtost do Slovencev in ob meji

V Gorici že nekaj let sem spoznavamo, da so šli mimo nas časi velike odprtosti oblasti, posebno državnih, in da se zaprtost do reševanja naše problematike vse prepogosto pojavlja danes tudi na ravni nekaterih lokalnih javnih uprav. Kot slovenska narodnostna skupnost smo v tem času morali beležiti vrsto nam nasprotnih akcij, ki so šle od odstopov in zanikanj že doseženih pravic rabe slovenskega jezika, do javnih poskusov omejevanja naše gospodarske prisotnosti na goriškem področju.

Tudi zelo intenzivno in razvejano dogovarjanje med dvema mestoma, Gorico in Novo Gorico, se je v tem obdobju precej okrnilo, deloma zaradi premora ob obojestranski menjavi ljudi na vodilnih mestih uprav, deloma zaradi vztrajanja z italijanske strani na iskanju le najlažjih oblik povezovanja, kot je to konjunkturni ekonomski moment, usmerjen izključno na drobno trgovanje z jugoslovanskimi kupci.

V času protislovenske gonje, ki je zajela predvsem tržaško pokrajino, pa je Goriška spet dokazala, da ostaja še naprej najbolj dojemljiva do reševanja naše problematike in za sprejemanje naših zahtev po globalni zakonski zaščiti. To se je izkazalo predvsem pri mladini, ki se je znala upreti protislovenskemu natolcevanju iz Trsta uvožene in domače desnice, in si je pri tem poiskala prav v SKGZ enega od glavnih zagovornikov, obenem pa je tudi, edina v deželi, priredila manifestacijo v podporo našim zahtevam za globalno zaščito in za dvojezičnost.

V splošnem nazadovanju dobrega političnega ozračja v deželi, moramo pa kot ponoven dokaz beležiti, da prihajajo poskusi za zaviranje slabšanja mednacionalnih odnosov na Goriškem v glavnem le s strani ozkih in zelo lahko ugotovljivih krogov večinske stranke in nekaterih njenih manjših zaveznikov, predvsem socialnodemokratske stranke.

Sestavo novih odborov na pokrajini in v goriški občini smo pozdravili, ker so, tako v enem kot v drugem prisotni slovenski izvoljeni svetovalci. Vendar se njihova prisotnost ne odraža v taki meri navzven v odnosu do naše skupnosti, kot bi si lahko pričakovali in nadejali in to ne zmeraj samo po krivdi upravnega birokratskega aparata, ki je bil in ostaja do nas neprijateljsko razpoložen.

Odprtje Kulturnega doma v Gorici, ki pomeni bistveno kvaliteten skok v celotnem našem sodelovanju, se med našimi ljudmi zelo pozitivno pozna. Ta dom, ki bi moral postati povezovalni moment med nami in italijanskimi sodržavljani, že začenja opravljati svojo funkcijo v tem smislu, in smo prepričani, da bo to tudi v bodoče še bolj utrdil, je prav v nam nasprotnih krogih vzbudil in povezal sile, ki skušajo minimizirati njegov pomen in njegovo vlogo.

Prisotnost in naša dejavnost v njem, pa je vse nas toliko bolj okrepila, da nam je boj tudi v tem težkem ozračju, danes lažji.

Računamo seveda pri tem tudi na odločilno pomoč političnih sil, ki so nam bile in ostajajo pri strani. Gospodarsko stanje na Goriškem je danes tako slabo, da je naša problematika večkrat prav zaradi tega tudi pri njih vse preveč v ozadju. Zato pa je naša naloga, da jih skušamo z vse večjim in vsakodnevnim pritiskom nanje opomniti, da niso več sprejemljiva odlaganja za rešitev in izpeljavo obveznosti do naše narodnostne skupnosti, ki se dajo uresničiti tudi pred dosego globalnega zaščitnega zakona.

Izredna škoda bi bila, in to ne samo za našo skupnost, da bi si Goriška zapravila priložnost, ki ostaja v celotni politični deželni stvarnosti pozitivna izjema tako za našo skupnost, kot za demokratične sile večinskega naroda.

V Gregorčičevi dvorani med sejo glavnega odbora SKGZ

VILJEM ČERNO, PREDSEDNIK TO ZA VIDEMSKO POKRAJINO

Poudarjene težnje po izključevanju beneških Slovencev iz globalne zaščite

Politična usmeritev pri sredinsko-konservativnih silah, ki obravnavajo problem slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini, se je spremenila v toliko, da je prešla od popolnega nepriznanja do sprejetja elementov, po katerih se beneški Slovenci razlikujejo od Furlanov. Prizna se neki odnos do slovenskega vprašanja, toda ostaja nespremenjena obravnava stvarnega življenja in vprašanj Slovencev v Benečiji. Reziji in Kanalski dolini. Torej večinski politični dejavniki in drugi konservativni krogi obranjajo nasprotovanje do priznavanja nacionalne osebnosti Slovencev v videmski pokrajini. Oporekajo pojmovanje narodnostne manjšine in ne priznavajo naši skupnosti kolektivne subjektivne pravice.

Pri tem razvijajo teze KD, PRI in drugih sil, na podlagi katerih uvrščajo Slovence v videmski pokrajini med večje število jezikovno-etničnih skupin, med seboj ločenih na razne govorice, od praslovanskih, slovenskih, romanskoslovenskih in mešanih jezikovnih skupin, ki se med seboj razlikujejo in ne razumejo. Odrekajo nam torej enako ravnanje kot Slovencem v Trstu in Gorici, ki so priznana manjšinska skupnost. Uveljavlja se stališče, da so Slovenci v videmski pokrajini le posebne kulturne in etnične skupine, ki pa se razglašajo zveste italijanstvu in se odrekajo zakonski zaščiti. Kot dokaz teh trditev prinašajo večkrat na dan zbrane podpise za znani referendum proti narodnostni identifikaciji.

Vse to pomeni, da prihaja na dan politična orientacija, ki stremi za sprejem nekega posebnega kulturnega obeležja, ki posveča večjo pozornost neki ekološki zaščiti teritorija, ne teži pa k ovrednotenju družbenopolitičnih specifik manjšine. Ta politična situacija dejansko ne dopušča pravega vzdušja in ne ustvarja klime vrednotenja, temveč poživlja tiste sile, ki so vedno želele izbrisati tudi narečno kulturo in zgodovinska pričevanja, v katerih je jasno zapisana slovenska identiteta. Vrednoti se neka superiornost ali prezir do nezaželenega sosedstva s skupnostjo na enakopravnem položaju, kar opravičuje tudi neko inkompatibilnost do vitalne ljudske kulture, ki jo Benečani realno čutijo kot sestavino napredka in demokratičnih vrednot. Zato te nam nenaklonjene sile minimizirajo obseg slovenskega vprašanja in dajejo poudarek raznolikostim krajevnega značaja. Te sile skrbijo za ohranjevanje obstoječih razmer in nasprotujejo novim pogojem, ki bi dali možnost vsestranskega razvoja našim dolinam.

Take politične izbire imajo določen vpliv na nekatere šolske, kulturne in tudi upravne dejavnike, ki se izmikajo svojim odgovornostim in ne priznavajo pravic naši skupnosti. Ti krogi nasprotujejo tudi izvedbi narečnega natečaja «Moja vas» v šolskih prostorih med rednim poukom in s tem preprečujejo, da bi se osvetlil problem rodne kulture.

V Benečiji je danes prisotna težnja vključiti Slovence iz videmske pokrajine v okvirni zakon za krajevne kulture in narečja. S takim ravnanjem bi izvajali grobo diskriminacijo in razdelili Slovence v Italiji na več zemljepisnih kategorij. Pri tem se ne upoštevajo posebnosti naših zahtev, ki jih redno in znanstveno postavljajo slovenske organizacije. Krščanska demokracija predlaga za nas neko didaktično eksperimentacijo, v okviru katere bi se poučevala tudi slovenščina, ne glede na to, da že šolski pooblaščeni odloki predvidevajo večjezično izobrazbo. V šolskih programih je predvidena in zaželena tudi izobrazba v krajevnem narečju, torej skrb za ohranjevanje slovenske kulture in jezika, čeprav ti programi nimajo ne pravne ne operativne veljave v šolah v Benečiji. Ker ustava sama po sebi ne zagotavlja nobenih konkretnih pravic, Slovenci v videmski pokrajini, kot neprizнana manjšina, ne uživajo nobenega narodnostnega varstva. Prizna se jim le neka folkloristična posebnost, ki je različna od doline do doline in ne upošteva eventualnih potreb in zahtev prebivalstva. KD, ki ima v našem prostoru zelo močan vpliv, manipulira izbire in nadzoruje politično dinamiko, ker se zaveda, da nihče noče biti na slabšem samo zato, ker pripada manjšini. Ta stranka ne sprejema objektivne in zgodovinske resnice temveč zagovarja svoja stališča po subjektivni psihološki in tudi politični izbiri narodnosti.

Sedanje stanje je še vedno pogojeno od zgodovine in protislovij, ki omejujejo politično demokracijo. Stiki z naprednimi strankami in z demokratičnimi dejavniki, ki so nam naklonjeni, so desegli vzpodbudno in zadovoljivo stopnjo razvoja, čeprav je še vedno premalo otipljivih znakov, da bi se položaj premaknil iz mrtve točke. Te napredne sile res upoštevajo izraze naše narodnostne identitete, vendar ne utegnejo bistveno vplivati, da se v tem trenutku pravice Slovencev v videmski pokrajini izenačijo s pravicami Slovencev na Goriškem in Tržaškem.

Problematika Zavoda za poklicno izobraževanje

Obračun štiriletnega delovanja v poročilu ravnateljice T. Blažine

Izglasovanje leta 1978 deželnega zakona št. 42, ki v celoti urejuje poklicno izobraževanje, je bila odskočna deska za ustanovitev Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Dežela namreč daje na razpolago finančna sredstva tudi za tečaje, ki jih organizirajo privatne ustanove, ki pa morajo biti z njene strani priznane. In tako so SDGZ, KZ, SLORI, SSŠ DM izkoristile to enkratno priložnost in dale pobudo za ustanovitev lastnega zavoda, ki naj v lastni režiji krije potrebe poklicnega in strokovnega izobraževanja za Slovence v Italiji.

Ta pobuda pa ni padla iz neba, saj je bil pred tem v organizaciji istih ustanov posvet na temo «Slovensko strokovno šolstvo in reforma višje srednje šole», kjer je bilo ponovno ugotovljeno, da je šolska struktura naše narodnostne skupnosti pomanjkljiva ravno za poklicne - strokovne smeri. Z novo deželno zakonodajo se nam je tako odprla možnost, da končno zapolnimo to vrzel in da sami skrbimo za ta sektor, upoštevajoč potrebe naše manjšine in njenih družbenogospodarskih razmer. Danes, ko stopa Zavod v četrto leto svojega delovanja, je pravilno, da pretehtamo njegovo delo. Nujno je, da preverimo, če so bili cilji, ki smo si jih zadali pred štirimi leti, izpolnjeni; po drugi strani pa bi morali prediskutirati vlogo zavoda v sklopu naše skupnosti in ugotoviti ali ima Zavod možnosti nadaljnjega razvoja oz. kakšne perspektive Zavod sploh ima.

Obračun teh štirih let delovanja ni ravno najbolj pozitiven. Zavod je naletel na vrsto težav, ki so mu onemogočile širši razvoj predvsem na področju poklicnega izobraževanja za male maturante. Te težave izvirajo iz pomanjkanja kakršnekoli tradicije na tem področju, iz zapletene deželne zakonodaje, ki nikakor ne upošteva specifičnosti našega položaja, iz maloštevilne populacije za črpanje tečajnikov ter ne nazadnje tudi iz določene mere neizkušenosti s strani vodilnih organov Zavoda samega in njenih ustanovnih članic. Če je že res, da smo Slovenci v Italiji najbolj občutili pomanjkanje poklicnih šol za tiste, ki ne nadaljujejo šolanja na obstoječih višjih srednjih šolah, potem je tudi res, da je Zavod ravno v tej smeri najbolj zatajil. Bilo je nekaj poskusov za dveletne tečaje s kvalifikacijo za razne obrti, vendar brez uspeha. Danes se postavlja ta problem kot osnovni problem za bodoče delovanje Zavoda. Če bo ta naša ustanova uspela v bližnji bodočnosti organizirati take pobude, potem je obstoj Zavoda utemeljen in tudi s finančne plati zajamčen. V primeru, da bi se Zavod omejil na organizacijo krajših dopolnilnih tečajev, potem bo tudi s finančnega vidika njegov obstoj v nevarnosti. Zato je pravilno, da se v to vprašanje zamislimo, oz. da sensibiliziramo našo javnost za ta vprašanja. Če menimo, da nam je Zavod potreben in nam je za to, da ga ohranimo oz. razširimo, potem je nujno, da rešimo nekatere osnovne dileme s pomočjo vseh zainteresiranih sil.

Kakšne so možne rešitve? Najprej bi omenila večje sodelovanje z našim gospodarstvom ter pravilno usmerjanje na nižji srednji šoli. V prvi vrsti je potrebna analiza našega gospodarstva in njegovih potreb po določenih profilih oz. poklicih (predvsem mislim na pomanjkanje mladih sil v nekaterih obrtniških dejavnostih) ter na splošno potreb tržišča po določeni delovni sili; na podlagi teh podatkov je potrebno ustrezno usmerjanje na ravni nižje srednje šole. Zavod bi moral v tem primeru nuditi potrebne smeri poklicnega šolanja. Osnovno vprašanje, ki pa ga mi ne moremo rešiti, je v premajhnem rezervoarju sil, iz katerega lahko črpamo.

Preden karkoli zaključimo v zvezi s problematiko Zavoda, je nujno, da o njem globlje razmislimo in pretehtamo njegovo vlogo v sklopu slovenske manjšine v Italiji. Če je njegovo delo pravilno zastavljeno, potem je to lahko pomembno sredstvo v naših rokah. V bistvu je to edina šola, ki je v naših rokah, kjer lahko sami sestavljamo programe ter usmerjamo njeno vsebino. Postane nam lahko pomembno sredstvo za preprečevanje asimilacije tistih, ki gredo v poklic in se odtujijo od naše stvarnosti. O vsem tem velja premisliti.

Če je s tega vidika delovanje Zavoda pomanjkljivo, je pa z vidika dopolnilnih tečajev, njegovo delovanje še kar uspešno. To so tečaji različnih smeri, ki so namenjeni absolventom naših višjih srednjih šol, že zaposlenim ter kmetovalcem. Doslej je Zavod organiziral 25 takih tečajev s približno 500 obiskovalci, medtem ko jih je uspešno zaključilo tečaje približno 300. Prav gotovo so nam tudi tovrstni tečaji potrebni, saj nam dajejo možnost, da dodatno izobražujemo našo delovno silo, glede na naše potrebe. Zato izbira teh tečajev ne sme biti naključna, ampak sad ugotovljenih potreb in dopolnilo višješolski izobrazbi. Zato, da bomo imeli čimvečje koristi, je nujno sodelovanje z našimi gospodarskimi operaterji, ki naj nam nudijo sugestije za naše bodoče programe. Potrebno je seveda tudi sodelovanje s kulturo, s šolo in vsemi tistimi, ki se na kakršenkoli način ubadajo z vprašanjem izobraževanja. Kot zelo pozitivno naj omenim posvetovanja s slovenskimi občinami, ki smo jih imeli pred sestavo letošnjega učnega programa.

Zavedamo se, da ima vsaka naša organizacija vrsto težav; pri našem Zavodu so bile te težave še večje, saj je moral zaorati v ledino in začeti pionirsko delo na tem sektorju. Sama deželna zakonodaja, ki do podrobnosti urejuje poslovanje Zavoda in drugih podobnih ustanov, nam je postala pri določenih stvareh taka ovira, da je nemalokrat odločilno vplivala na določene neuspehe. Če so določeni predpisi za sorodne italijanske zavode nekaj povsem normalnega, so za naše razmere včasih nemogoči. Tako je npr. z zaposlovanjem in razpoložljivostjo učnega osebja, z razpoložljivostjo raznih delavnic itd. Če lahko izrazimo nezadovoljstvo tudi v zvezi z novim deželnim zakonom za poklicno izobraževanje, ki je bil odobren julija letos, moramo istočasno izraziti tudi nezadovoljstvo za adi premajhnega posluha, ki ga imajo deželne oblasti do naše problematike. To je odraz splošnega negativnega razpoloženja deželnih oblasti za reševanje celotne problematike naše narodnostne skupnosti. S to ugotovitvijo je pač treba delati račune.

Ne vem, če mi je uspelo prikazati dovolj jasno vso kompleksno problematiko Zavoda. Naš namen je bil predvsem, da sensibiliziramo našo javnost o teh vprašanjih, saj smatramo, da je Zavod še vedno premalo poznan. Vam in organizacijam, ki jih tu predstavljate, dajem v razmislek odprta vprašanja, ki sem jih nanizala, našim gospodarstvenikom pa tudi vprašanje financiranja, saj je doslej Zavod posloval deficitarno in mislim, da si tega ne moremo v današnji stvarnosti privoščiti.

Zaključna misel tega skopega poročila naj bi bila ta: po dolgih letih in nešteto razgovorih smo prišli do ustanove, ki naj bi nam krila celo vrsto pomanjkljivosti naše šolske strukture. Če bomo znali to ustanovo čuvati, ji pomagati pri reševanju nekaterih osnovnih vprašanjih ter ji dali, vsak po svojih močeh, svoj doprinos za njen nadaljnji razvoj, potem lahko mirne duše trdimo, da postane lahko Zavod pomembno in nenadomestljivo sredstvo v boju za obstoj in nadaljnji razvoj celotne slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. S tega vidika je problematika Zavoda ne le domena ozkega kroga specializiranih ljudi, ampak vsakega zavednega člana naše skupnosti.

Poudarki iz razprave: okrepiti akcijo za globalno zaščito

Poročilom predsednika Raceta in predsednikov teritorialnih odborov za goriško in videmsko pokrajino, Primožiča in Černa, je sledila živahna razprava, ki je poglobila in osvetlila marsikatero vprašanje vezano na analizo političnega položaja, problem globalne zaščite in z nalogami naše narodnostne skupnosti za vsestransko uveljavitev njenih družbenopolitičnih pravic.

Oskar Kjuder je tako uvodoma prinesel pozdrav novoustanovljenega konzorcija raziaščencev tržaške pokrajine «Naša zemlja» in se zaustavil zlasti pri vprašanju gradnje hitre ceste Sesljan - pomol VII, ki bo v bistvu presekala kraško planoto in prizadela veliko materialno in družbeno škodo naši narodnostni skupnosti. «Načelno nismo proti gradnji avtoceste», je še poudaril Kjuder «ampak odločno nasprotujemo, da bi nam nova struktura povzročila tako veliko škodo. Potrebno je torej, da nam oblasti zagotovijo pravično odškodnino in da nam zajamčijo družbeno protivrednost za celotno slovensko narodnostno skupnost.» Kjuder je ob tem poudaril tudi, da mora biti prebivalstvo neposredno pritegnjeno k soodločanju pri politiki teritorija, kar bi tudi občutno zmanjšalo škodo, ki se prizadetim in skupnosti povzroča s škodljivim transiranjem cest itd.

Gorazd Vesel se je v svojem posegu zaustavil na vprašanju globalnega zaščitnega zakona in bil mnenja, da v tem trenutku obstaja stvarna nevarnost za razdelitev naše narodnostne skupnosti na več zemljepisnih kategorij. Temu priča tudi dejstvo, da hočejo nekatere konservativne sile uvrstiti beneške Slovence v okvirni zakon za zaščito etnično-jezikovnih skupin, ki ga v teh dneh obravnava poslanska zbornica ter tako izključiti Slovence iz videmske pokrajine iz zakona za globalno zaščito, o katerem teče razprava v senatu.

Tajnik KZ Bukavec je poudaril, da je vprašanje razlaščanj problem celotne naše skupnosti in ga je treba kot takega celovito obravnavati. Pri tem se je zavzel za večjo odločnost pri nastopanju tako na ravni javnih uprav kot na ravni odnosov s političnimi silami. Na to vprašanje se je v debati navezal tudi Boris Simoneta, ki je prisotne seznanil, da namerava uprava državnih železnic v bližnji bodočnosti razlastiti še nekaj hektarov slovenske zemlje za razširitev proseške železniške postaje.

Edvin Švab je obravnaval nekatere aspekte boja za globalno zaščito in izrazil mnenje, da bi morala SKGZ ob podpori svojih množičnih organizacij dati pobudo za poživitev in osvežitev prizadevanj za izglasovanje tega zakona.

Kar zadeva Primorski dnevnik in njegovo vlogo, sklicujoč se pri tem na predsednikovo poročilo, pa je menil, da bi moral v večji meri prinašati različna mnenja.

Stanislav Bole je postavil v ospredje nujnost, da se naša narodnostna skupnost čimprej popolnoma vključi v vse upravne in tudi politične mehanizme, na katerih se opira upravno - politično življenje avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. «Naše krovne organizacije morajo s pospešenim tempom,» je povedal Bole «stvarno proučiti ves zakonski normativ naše dežele, da se bodo tako ob izglasovanju zaščitnega zakona kot enakopraven dejavnik vključile v to stvarnost» Za Boleta je to danes ena izmed prioritetnih nalog naših krovnih organizacij.

Vito Svetina je poudaril, da nas sedanji zapleteni in nejasni politični položaj ne sme siliti v zapiranje in v defenzivo, ampak mora prispevati, da še aktivneje opredelimo naša stališča in si prizadevamo za večjo prisotnost in učinkovito vlogo tudi v italijanski stvarnosti. Pri teh prizadevanjih, je še dodal Svetina, moramo vplivati na demokratične stranke, da se še konkretneje opredelijo za naše pravice.

Stojan Spetič je predlagal, da bi SKGZ v kratkem dala pobudo za ponovno oživitev delovanja enotne slovenske delegacije, ki pa bi morala izdelati kratkoročni program dela ter izdelali prioritetne naloge. Med te naloge je Spetič uvrstil srečanja z deželnimi tajništvi strank ustavnega loka in poseg pri predsedniku senata Fanfaniju, da se zavzame za hitrejši parlamentarni postopek zakona za globalno zaščito. Na splošno, je še poudaril, pa bi se morala SKGZ na vseh ravneh prizadevati za obnovitev mobilizacijske dejavnosti naše skupnosti za dosego zaščite. Kar zadeva razlaščanja in splošni odnos do vprašanj načrtovanja teritorija, pa je Spetič poudaril, da naša skupnost v tem trenutku plačuje izločanje naših strokovnjakov iz organov, (zlasti na deželi), ki so odgovorni za načrtovanje. Glede na zadnjo razsodbo deželnega upravnega sodišča (TAR), ki je zavrnilo pravico do rabe slovenščine v pokrajinskem svetu, pa je Spetič med drugim predlagal, da bi morali proti temu sklepu takoj vložiti priziv na deželnega pravobranilca.

Bogo Samsa je analiziral politični položaj in je poudaril, da je splošno politično ozračje v naši deželi bistveno drugačno in ga je treba kot takega obravnavati. Menil je tudi, da so danes razhajanja med političnimi silami, ki povezujejo Slovence, in da je tudi v tem ovira za odločnejše enotno skupno nastopanje. Glede vprašanja globalne zaščite pa je dejal, da mora SKGZ temeljito analizirati vse pogoje in razmere za oživitev dela enotne slovenske delegacije.

Glede aktualnih vprašanj, ki jih je v svojem razčlenjenem poročilu nanizala ravnateljica Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, pa je Vito Svetina predlagal, da bi morali med primarno vlogo tega zavoda uvrstiti tudi potrebo po analitičnem preverjanju gospodarskega položaja in osnovnih smernic tega razvoja. Svoj poseg pa je Svetina sklenil s pozivom, da bi vse naše organizacije pazljiveje sledile dejavnosti in odprtim problemom našega poklicnega usmerjanja in izobraževanja ter se v mejah svojih pristojnosti zavzemale za vsebinsko rast zavoda.

* * *

Predsednik Boris Race je v povzetku razprave soglašal s prevladujočim mnenjem diskutantov, da je treba poživiti aktivnost glede globalnega zaščitnega zakona, da je čas, da se sestane enotna slovenska delegacija in da se dogovori za potrebne korake; da se nastopi pri predsedniku senata Fanfaniju in pri predsedniku senatne komisije za globalni zakon Vernaschiju. Glede razlastitev je poudaril pomen ustanovitve konzorcija «Naša zemlja» in vseh korakov, ki so bili doslej storjeni za zaščito teritorija v korist razlaščancev in vse narodnostne skupnosti. V zvezi z opozorilom, da se je treba okoriščati že zdaj z vsemi možnostmi in pravicami, ki jih daje obstoječa zakonodaja, pa je poudaril prav sklep izvršnega odbora, da ustanovi posebno komisijo za spremljanje delovanja krajevnih uprav in ustanov, kar bo tudi lahko služilo gornjemu namenu.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Kulturne zanimivosti
13.30 TV dnevnik
14.00 TV film iz serije MASH
14.30 Danes v parlamentu
15.30 Dolina Craddockovih
16.45 Dick Barton - agente speciale
17.00 TV dnevnik - flash
17.20 Una povera bimba milionaria
Nadaljuje se ciklus filmov z nekdanjo filmsko umetnico - otrokom Shirley Temple, ki bo v današnjem filmu upodobila deklico - milijonarko. Gre za hčerko bogatega industrijca, «kralja mila», ki nima časa, da bi se ukvarjal s svojim otrokom, ker je zavzet s svojim poslom. In ker deklica nima niti matere, je vedno sama, žalostna, zaprta vase. Zadeva se še bolj zaplete, ko se deklica izgubi in pride v roke dveh ničkaj vestnih varietejskih ljudi
18.50 Sandra Mondaini in Raimondo Vianello
19.45 Almanah jutrišnjega dne
20.00 TV dnevnik
20.30 L'anatra all'arancia - 2. del
22.05 TV dnevnik
22.15 Politična tribuna
23.15 Srečanje s kinom
23.20 TV dnevnik - danes v parlamentu - vreme
23.20 Nogomet: Anglija - Nemčija

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 TV dnevnik
13.30 Šola in vzgoja
14.00 TV za otroke
16.00 Šola in vzgoja
16.30 Univerza popevke
17.30 TV dnevnik - flash
17.40 Festival Rhythm & Blues '82
18.25 Prosti kotiček
18.40 Športna oddaja
18.50 Pot mamil
19.45 TV dnevnik
20.30 Verdi - Otroštvo in mladost
Predvajanje nadaljevanke o Verdiju bi se moralo začeti že predvčerajšnjim, verjetno se bo začelo danes. Gre za prikaz življenja velikega italijanskega glasbenika, ki se je rodil v kraju Roncole di Busseto v kmečki družini. Že v svojih otroških ali bolje mladeniških letih je pokazal izredno glasbeno sposobnost in se lotil prvih skladb. Antonio Barezzi, bogat trgovec, ki je tudi bil na čelu krajevnega filharmoničnega združenja, spozna, da bo iz mladega Verdija nastal velik človek in ga zato vzame pod svoje krilce ter pošlje na svoje stroške študirat glasbo v Milan
22.05 TV dnevnik
22.15 Ljubezen v mestu - film
00.15 TV dnevnik

Tretji kanal

17.20 Ubili so pričo Turidduja - film
18.30 L'orecchiocchio
19.00 TV dnevnik
19.35 Figurinai di Liguria - 2. epizoda
20.40 Come le foglie al vento - film
22.20 TV dnevnik - Set
22.50 TV dnevnik

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.35, 10.35 TV v šoli
17.25 Poročila
17.30 Ciciban dober dan
Tokratna oddaja bo otroke popeljala na prijeten potep po mestu, ki se bo končal na tržnici. Otroci se bodo seznanili z nekaterimi prometnimi sredstvi in sicer s tem, kdaj katero uporabimo in kako
17.45 Gusarji kapitana Gancha
18.10 Okrogli svet
18.25 Obzornik
18.50 TV in radio nocoj
18.52 Zrno do zrna
18.55 Oslo: nogomet Norveška - Jugoslavija
20.45 TV dnevnik
21.15 Večer športnih in turističnih filmov
Letos mineva 16 let od zamisli nekaterih filmskih in športnih zanesenjakov, organizirati v Sloveniji mednarodni festival športnih in turističnih filmov. To zamisel so pozneje vsaki dve leti uspešno realizirali, in letos je pred nami že 9. festival. Kranjski festival - eden redkih, ki združuje dva filmska žanra, se uspešno postavlja ob bok festivalom v Budimpešti, Cortini d'Ampezzo, Trentu ... Nasploh je filmskih festivalov športnih ali turističnih filmov v svetu malo, čeprav produkcija tovrstnih filmov sploh ni majhna in ne nazadnje. To do kazuje tudi letošnji kranjski festival. Izbrani filmi v konkurenčnem programu se delijo v tri skupine, na portrete športnikov ali predstavljanje posameznih športnih zvrsti, na filmski prikaz športnih dosežkov, kjer se letos prvič pojavljajo podobe nasilja v športu, nesmiselnih naporov in izzivanje. Posebej dragocena je tudi skupina filmov, kjer je prikazana koristnost športne aktivnosti za življenje: recimo pri premagovanju infarktov in podobno. Povsem ločeno moramo omenitj še filme, kjer je v ospredju prikaz športne aktivnosti invalidov in duševno prizadetih
22.30 Poročila

Koper

13.30 Odprta meja
16.30 Odprta meja, ponovitev
17.00 TV šola
17.30 Z nami pred kamero - TVD Stičišče
18.00 Tom Waits - glasbena oddaja
19.00 Nogomet - Oslo: Norveška - Jugoslavija
19.45 TVD - Stičišče
20.00 Nogomet - II. polčas
20.45 TVD - Danes
21.00 TV film
22.20 TVD - Danes

Zagreb

17.45 Radost Evrope
18.15 Naša obramba
18.45 Risanka
18.55 Nogomet: Jugoslavija - Norveška
20.45 TV dnevnik
21.15 Zabavni kolaž: Narodna glasba po izbiri
22.15 Poročila

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Sprehodi po tržaških predmestjih; 8.45 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poldnevniški razgledi; Beležka; 12.00 Pod Matajurjan; 13.20 Nacionalno vprašanje v zadnjih desetletjih cesarsko-kraljevega Trsta; 14.10 Roman v nadaljevanjih - Drago Jančar: «Galjot»; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah: Tri slovenske sestre: 130 let Družbe sv. Mohorja, 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Na goriskem valu; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 7.25, 13.00, 14.00 in 16.00 Poročila; 6.10 Glasba za dobro jutro; 6.15 Obvestila in EP; 6.37 Objave; 6.45 Cestne razmere; 7.15 Radijski, televizijski in filmski spored; 7.28 Zaključek; 7.30 Val 202; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Kinospored; 13.30 Zanimivosti; 14.10 Predstavitev oddaj in glasbene želje; 14.30 Z našimi glasbenimi umetniki; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Objave, glasba; 16.35 Glasbeni kiosk; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Glasba za dobro jutro; 7.15 Horoskop; 8.00 Intervju za vas - Ian Anderson; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.32 Glasbeni kotiček; 11.00 Kim, svet mladih; 11.36 Radio rock; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 15.00 Na svežem zraku; 15.45 Glasbena oddaja; 16.32 Crash; 18.10 Nabožna oddaja; 18.45 Slišimo se jutri in zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.02 Jutranja oddaja; 9.02 Radio tudi mi; 10.30 Pesem v času; 11.10 Glasbena oddaja; 11.34 Buddenbrookovi; 13.25 Karovana; 13.35 Master; 16.00 Il paginone; 17.30 Master under 18; 18.00 Glasbene novosti; 19.25 Nabožna oddaja; 19.30 Jazz na radiu; 20.00 Radijski spektakel; 22.00 Napoletanske pesmi; 22.22 Autoradio flash; 22.50 Danes v parlamentu; 23.10 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30 12.30, 13.30, 15.30, 16,30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.49 Jutranja oddaja; 8.49 Mož, ki ni nikoli obstajal. 9.32 L'aria che tira; 10.13 Govoreča plošča; 12.10 Deželni program; 12.52 Gianni Morandi predstavlja - Effetto musica; 13.41 Sound Track; 15.42 Natečaj za radiodrame; 17.32 Ure glasbe; 18.32 La carta parlante; 20.40 Melodrama - Nihče naj ne spi; 21.30 Poezija in proza; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.29 Zaključek sporeda.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00 in 23.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne inform.; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Iz naših sporedov; 7.30 Z radiom na poti; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 14.55 Minute za EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Obvestila in zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba; 18.15 Naš gost; 18.30 Mladi na glasbenih revijah; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom bratov Avsenik in njegovimi pevci; 20.00 Koncert za besedo - Trgatev; 20.25 Modest Musorgski: Slike z razstave; 21.05 Nikolaj Rimski - Korsakov: Odlomki iz opere «Majska noč»; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Revija slovenskih pevcev; 23.05 Glasbeni utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo; 0.05 - 4.30 Nočni program.

NOGOMET

KVALIFIKACIJSKA TEKMA ZA EVROPSKO PRVENSTVO

«PLAVI» BREZ PODCENJEVANJA PROTI NORVEŠKI

Drevišnja tekma se bo pričela ob 19. uri (tudi po TV LJ in KP) - Jugoslavija s spremenjeno postavo - Zajec poškodovan - Od «tujcev» samo Svilar

Po polomu, ki ga je jugoslovanska reprezentanca doživela na španskem «mundialu», po ostrih polemikah, ki so se nato porajale in po «žalostnih razpletih» glede prepovedi igranja na tujem treh reprezentantov Petrovića, Sušića in Savića in nenazadnje po «čudnih izbirah» novega jugoslovanskega selektorja, po vsem tem torej jugoslovanska nogometna reprezentanca se bo danes spoprijela v kvalifikacijski skupini za evropsko prvenstvo proti Norveški.

To bo krstni nastop novega zveznega trenerja Todorja Veselinovića in tudi za kopico nogometašev, ki jih je «Toza» vključil v reprezentanco.

Drevišnje srečanje proti Norveški bo zato za «plave» in za novega selektorja še kako pomembno. Če bi «plavi» namreč slabo startali tudi v tem prvenstvu, potem bo pot do rehabilitacije izredno težka.

Zajec je poškodovan in danes ne bo igral v Oslu

Veselinović je krepko spremenil reprezentanco glede na «mundial». Razen Svilarja (kar pa je tudi sprožilo več ostrih polemik) ni sklical nobenega drugega «tujca». Šurjak, Halilhodžić, Sljivo, Pantelić so se, kaže, dokončno poslovili od plavega dresa. «Toza» pa je v reprezentanco vendarle vključil «sporne» nogometaše, kot so Petrović, Sušić in Savić, ki jih je zveza kaznovala zaradi slabega nastopa v Španiji. Obenem pa jih je selektor nagradil z vključitvijo v izbrano vrsto...

Tako ali drugače, Jugoslavija bo danes skušala z dobrim nastopom in seveda z zmago popraviti slab vtis iz «mundiala» in začeti novo obdobje, ki bi povrnilo jugoslovanskemu nogometu nekdanji ugled.

Čeprav Norveška gotovo ne sodi v elito evropskega nogometa, pa je ne gre podcenjevati. S tem se strinja tudi jugoslovanski selektor, ki pravi, da bodo morali njegovi varovanci danes v Oslu igrati odločno in samosavestno od začetka do konca.

Žal, bodo «plavi» na tem pomembnem srečanju nastopili brez stebra obrambe, brez Dinamovega kapetana Zajca, ki je poškodovan (nekateri pa menijo, da se ni povsem strinjal z Veselinovićevimi odločitvami).

Jugoslavija bo drevi v Oslu igrala tako v naslednji postavi: Svilar; Krmpotić, Jovin; Hadžibegić, Stojković, Gudelj; Deverić, Petrović, Savić, Hadžić, Sušić. *Rezerve:* Ivković, Bošnjak, Mrkela, Živković, Klinčarski, Pašić.

Postava Norveške: Nigor; Gron dalen, Albetsen, Hereide, Kajedal, Soler, Viersen, Dokken, Thoresen, Lund, Larsen.

Sodnik bo Poljak Yagurs.

Tekma se bo pričela ob 19. uri in jo bosta neposredno prenašali ljubljanska in koprska televizija.

V SINOČNJI TEKMI

Mladi Jugoslovani igrali neodločeno

Norveška — Jugoslavija 2:2 (1:1)

STRELCI: Mance v 9. min., Sieldstadt v 33. min., Mrkela iz enajstmetrovke v 50. min., Kordgaard iz enajstmetrovke v 88. min.

JUGOSLAVIJA: Pudar, Čapljić (od 78. min. Dimitrijević), Rac, Milošević, Elsner, Radanović, B. Cvetković, Božović (od 52 .min. Popović), Mance, Gračan, Mrkela.

SODNIK: Geurds (Nizozemska). Gledalcev: 1.000

NADERUDD (Oslo) — V sinočnji tekmi mladih reprezentanc je Jugoslavija igrala le neodločeno proti Norveški.

«Plavi» pa so v tem srečanju zamudili veliko število ugodnih priložnosti za zadetek, saj bi lahko brez težav premagali tega nasprotnika.

V jugoslovanskih vrstah sta bila najboljša B. Cvetković in Mance, dobro pa je igral tudi Olimpijin nogometaš Elsner. (nb)

SINOČI V HOTELU JOLLY

Med nagrajenci tudi ŠZ Sloga

V hotelu Jolly v Trstu je bila sinoči ob navzočnosti najvišjih športnih in političnih predstavnikov iz Trsta in sosednjih občin podelitev odličij olimpijskega odbora CONI.

Med nagrajenci je bilo tudi športno združenje Sloga, ki je prejelo bronasto kolajno za uspešno izpeljavo odbojkarskega programa na vzhodnokraškem področju.

Bronasto odličje sta prejeli tudi Marina Cergol, ki letos nastopa pri namiznoteniškem odseku ŠZ Kras ter naša rojakinja Suzana Lovrečič, ki je lani osvojila državni naslov v veslanju.

O sinočnjem podeljevanju nagrad bomo obširneje še poročali.

KOŠARKA — *V evropskih pokalih*

Moštva Italije in SFRJ so startala s pravo nogo

V pokalu pokalnih prvakov pa morata Olimpija in Scavolini šele nastopiti

Tudi tekmovanje v evropskih košarkarskih pokalih je steklo s polno paro in tako so v teh dneh na sporedu že povratna srečanja tekem prvega kola. Košarka je šport, ki vedno bolj osvaja množice, zato ni iz trte izvita trditev, da so tudi nastopi v pokalu prvakov, pokalu pokalnih prvakov in v pokalu Korać zelo prestižni. Italijani so imeli v evropskih pokalih vedno srečno roko in tudi tokrat so startali s pravo nogo, kar seveda velja tudi za Jugoslovane, ki na evropski klubski sceni niso želi velikih priznanj, predvsem zato, ker ne igrajo z Američani.

V pokalu prvakov je imela peterka Forda iz Cantuja zelo lahko delo proti luksemburškemu moštvu Dudelange, ki še zdaleč ni moglo delati preglavic varovancem Giancarla Prima, ki igrajo sicer v prvenstvu zelo slabo. Danes bo stopil na igrišče tudi milanski Billy, ki bi moral zlahka preskočiti oviro, ki jo predstavija turška peterka Eczacibazi. Milančani so sicer v prvem srečanju nepričakovano izgubili (82:86), najbrž pa bodo to razliko brez posebnih težav nadoknadili. Zagrebška Cibona bo igrala jutri proti Egipčanom. Cosić in tovariši so že v prvi tekmi proti Aleksandriji slavili zmago s 65:56, tako da res ni misliti na presenečenje. Jutrišnji nastop bi moral tudi popraviti moralo v taboru Zagrebčanov, ki so v prvenstvu še brez točke.

V pokalu pokalnih prvakov zaenkrat Italijani in Jugoslovani še ne nastopajo. Skansijev Scavolini je avtomatično prepuščen v osmino finala in bo igral šele 2. novembra proti švicarski peterki Federale Lugano. Olimpiji se godi še bolje, kajti Ljubljančani so že, skupaj z Barcelono, v četrtfinalu, ki bo najbrž na sporedu 7. decembra.

V Koraćevem pokalu je Crvena zvezda startala s pravo nogo in zlahka prešla prvo oviro. Že v prvi tekmi na tujem so varovanci trenerja Žeravice zmedli Tofas iz Burse, ki ni bil dorasel nasprotnik Beograjčanom. Isto velja za Zadar, ki igra v tem priljubljenem pokalu proti Keravnosu s Cipra.

POKAL PRVAKOV

Ford pregazil Dudelange

CANTU' — V sinočnjem povratnem košarkarskem srečanju pokala prvakov je Ford iz Cantuja dobesedno pregazil luksemburške amaterje Dudelangea, saj jih je premagal kar s 104:64 (51:29).

KORAĆEV POKAL

Crvena zvezda — Tofas 128:101 (60:54)

Tudi v povratnem srečanju so Beograjčani brez vsakršne težave odpravili tega nasprotnika in se uvrstili v nadaljnje kolo. Karadžić (27 točk) in Avdija (23) sta bila v beograjskem moštvu najboljša strelca.

Zadar — Keravnos 115:61 (65:31)

Zadrčani so proti ciprskemu moštvu opravili le dober trening. Najboljši strelec v domačih vrstah je bil Hrabrov (20 točk).

Silvano in Miloša je osrečila krepka prvorojenka

DASA

Srečnima staršema iskreno čestitata, hčerki pa želita obilo sreče v življenju

odbor in namiznoteniški odsek ŠK Kras

Na nedeljski tekmi v Doberdobu med Mladostjo in Sovodnjami je predstavnik našega uredništva izročil kapetanu kraške ekipe Ulianu žogo in pokal. Mladost je namreč v lanski sezoni zmagala posebno priznanje našega dnevnika, ki je upošteval slovenske derbije v 3. AL na Goriškem (Foto Ferletič)

NOGOMET — *V OKVIRU ITALIJANSKEGA POKALA*

Na Rojcah Gorizia - Triestina

Današnja tekma se bo začela ob 17. uri - Ali bo trener Tržačanov Buffoni tvegal najboljšo postavo? - Dobra priprava za nedeljski spopad v Vicenzi

Danes popoldne bo ob 17. uri v Gorici prav zanimivo nogometno srečanje med Gorizio in Triestino. Tekma velja za italijanski nogometni pokal — drugo fazo. Triestina je namreč izpadla iz nadaljnjega tekmovanja za italijanski pokal v kategoriji, kjer so nastopali tudi klubi prve in druge italijanske lige, zato bo tekmovanje nadaljevala v nižjem rangu, to je v italijanskem pokalu za enajsterice C-1 in C-2 lige. Nasprotno pa so Goričani uspešno zaključili prvi del tekmovanja.

Kaj povedati o današnjem derbiju? Na dlani je, da so Tržačani nesporni favoriti. Triestina igra v letošnjem prvenstvu izredno dobro in učinkovito, predvaja tak nogomet, kakršnega v Trstu že dolgo let nismo videli. Posledica tega je najboljši izkupiček med vsemi enajstericami C-1 lige: štiri zmage v štirih srečanjih in prvo mesto na lestvici. Goričani pa v začetnem delu prvenstva C-2 lige niso igrali vedno tako, kot so od njih pričakovali navijači.

Današnja tekma pomeni kljub vsemu veliko nogometno doživetje. Derbi je vedno derbi in prestiž tudi nekaj pomeni, čeprav je res, da zreta obe enajsterici na današnji spopad z različnimi občutki. Trener Buffoni si v sedanjem trenutku ne sme privoščiti tveganja, saj bi poškodba kakega stalnega člana prve enajsterice lahko močno kompromitirala nadaljnji potek v prvenstvu. In že v nedeljo bo Triestina pred zelo resnim izpitom ko bo gostovala v Vicenzi proti enajsterici, ki tudi resno računa na povratek med drugoligaše. Prav nedeljska tekma bo odločilno pokazala na pravo vrednost in ambicije tržaškega moštva, zato bi bilo vsako tveganje odveč in celo škodljivo. Tu pa imajo Goričani svojo priložnost. Proti boljšemu in bolj renomiranemu nasprotniku nimajo kaj izgubiti. Zato lahko igrajo na vse ali nič, lahko osredotočijo tekmo na tirnice borbenosti in brezkompromisnosti, kajti dobro vedo, da edino s tem orožjem lahko presenetijo goste.

Skratka, edina dilema ob današnji tekmi v Gorici je v tem, ali bo Buffoni poslal na igrišče najboljšo postavo ali pa se bo zadovoljil z manj ambicioznim pristopom in bo dal priložnost mlajšim nogometašem, ki običajno sedijo na klopi.

Zelo pestra nogometna sreda

Danes čaka privržence nogometa prav pestra športna sreda. Poleg kvalifikacijske tekme za EP v četrti skupini med Norveško in Jugoslavijo, bodo odigrali še nekaj prav zanimivih srečanj. V okviru prve skupine je na sporedu tekma med Škotsko in NDR. Škoti so se v evropskih pokalih zelo izkazali, medtem ko so vzhodni Nemci izgubili vse svoje predstavnike. Zato so Škoti favoriti. V drugi kvalifikacijski skupini za evropsko prvenstvo bo tekma Sovjetska zveza - Finska, kjer so Sovjeti seveda favoriti, medtem ko je napoved za srečanje šeste skupine med Avstrijo in Severno Irsko nekoliko bolj tvegana. V sedmi skupini pa bosta stopili na igrišče reprezentanci Irske in Islandije.

Ob teh uradnih nastopih ne gre pozabiti na drevišnjo tekmo med Anglijo in ZRN. Prijateljska tekma med tema dvema «večnima» nasprotnikoma je bila od vedno prava poslastica. Tokrat bodo tekmo odigrali na slovitem Wembleyu, prenašala pa jo bo tudi italijanska TV na prvi mreži ob 23.30.

HOKEJ NA KOTALKAH

PORDENON — Letos se bo evropsko mladinsko prvenstvo v hokeju na kotalkah vršilo od 19. do 24. oktobra v Pordenonu. Tekmovanja se bo udeležilo devet državnih reprezentanc.

Proseško Primorje nadaljuje z uspešno igro v drugi nogometni amaterski ligi. Prosečani so namreč v nedeljo premagali še moštvo Opicine (posnetek s te tekme na sliki) in so tako sami na vrhu prvenstvene lestvice

Naši nogometaši v mladinskih ligah

DEŽELNO PRVENSTVO

NARAŠČAJNIKI

Breg — Monfalcone 0:1 (0:1)

BREG: Degrassi, Cassani, De Bortoli, Ciacchi, Milkovič, Tul, Biagi, Boneta (W. Olenik), Demartin, Godina, Rapotec.

Četudi se Bregovi naraščajniki doslej ne morejo pohvaliti z nobeno zmago, vendarle iz tekme v tekmo igrajo bolje. Tako je bilo tudi v srečanju proti prvouvrščenemu Monfalconeju; če bi Biagi in Demartin izkoristila vsaj eno od priložnosti, ki so si jih Brežani ustvarili, bi se tekma gotovo končala najmanj neodločeno. Ko je namreč vse kazalo, da se bosta ekipi po prvih 45 minutah razšli brez gola, so gostje povedli zaradi neizkušenosti domače obrambe.

V drugem polčasu so vsi čakali, da bodo gostje zasuli z zadetki domačo enajsterico, vendar do tega ni prišlo. Brežani so umirjeno zadrževali nasprotnikove napade in proti koncu celo začeli silovito oblegati vrata gostov. V vrstah Brega so se vsi izkazali, posebno še Degrassi. (A.B.)

IZIDI 5. KOLA: Itala - Giarizzole 5:1; Domio - Ponziana 2:1; Chiarbola - Supercaffè 1:3; S. Giovanni - Real Udine 2:1; Udinese - CGS 1:1; Breg - Monfalcone 0:1.

LESTVICA: Udinese, Monfalcone 9, Supercaffè, S. Giovanni, Real Udine 8, Itala 5, Ponziana 4, CGS 3, Giarizzole, Chiarbola, Domio 2, Breg 0.

POKRAJINSKO PRVENSTVO

NAJMLAJŠI

B SKUPINA

Campanelle — Zarja 1:0 (0:0)

ZARJA: Kočevar, R. Kalc Leban, Boneta, Babič, Stržaj, M. Kalc, Hrstič, Zeugna, Zagar, Stein, Oliva, Cecotti.

Proti solidni ekipi Campanelle so se najmlajši zarjani pošteno potrudili, da bi dosegli vsaj remi, kar pa jim ni uspelo in so zapustili igrišče praznih rok. Opazili smo tudi, da Zarja v gosteh ni sposobna pokazati take igre kot na domačem igrišču. Prav zato so domačini večji del tekme prevladovali in so se Bazovci zanašali predvsem na protinapade, s katerimi pa niso uspeli prebiti nasprotne obrambe. (B.P.)

Vesna — Olimpija 0:3 (0:1)

VESNA: Bogatec, A. Zarotti, Sedmak, Cusma, Švab I., Švab II., Tence, Soavi, Bembi, Marincich.

Najmlajši igralci Vesne so tokrat odigrali najslabšo tekmo tega prvenstva. Igrali so zmedeno, brez vsake povezave, zlasti negotovi pa so bili v obrambi. Prav obramba nosi velik del krivde pri vseh golih. Kriški branilci so puščali napadalce Olimpije neverjetno same, tako da bi lahko gostje še najmanj štirikrat zatresli mrežo Bogatca. S tako slabo igro v obrambi, «plavi» res niso imeli kaj pričakovati. Poleg tega jim ni uspelo v vsej tekmi ustvariti ene same priložnosti za gol. Ob takem položaju bo delo trenerja še dolgo in naporno.

Fabio

IZIDI 5. KOLA: S. Andrea - Chiarbola 2:0; Vesna - Olimpia A 0:3; Supercaffè - Primorec 7:0; S. Luigi - CGS 2:1; Campanelle - Zarja 1:0; Roianese - Opicina 3:1.

LESTVICA: Supercaffè, S. Andrea 10, Olimpia, Campanelle 8, Chiarbola 6, Zarja, S. Luigi 4, CGS, Primorec, Roianese 2, Vesna Opicina 1.

RIM — Prijateljsko tekmo Italija - Švica, ki jo je nogometna zveza organizirala v okviru proslav za osvojitev svetovnega naslova, in ki bo 27. oktobra v Rimu, bo sodil brazilski sodnik Arnaldo Coelho, ki je sodil na velikem finalu SP v Madridu.

«Azzurri» za New York

RIM — Maratonskega teka, ki bo 25. t.m. v New Yorku, se bodo udeležili tudi štirje atleti in ena atletinja iz Italije. To so Gianpaolo Messina (osmi na evropskem prvenstvu v Atenah), Alessandro Rastello (drugi na nedavnem maratonskem teku v Pekingu), Gianni Faustini (drugi v Umbriji), Orlando Pizzolato (četrti v Pekingu) ter Laura Fogli (srebrna kolajna v Atenah).

Limone za trenerja Pippa Marchiora

AVELLINO — Trener prvoligaša Avellina bo moral nekaj dni počivati, če že ne nekaj mesecev. Predsednik tega kluba iz Kampanije Sibilia je namreč Pippa Marchiora odpustil, saj je moštvo, ki je startalo v prvenstvu z velikimi ambicijami, v petih tekmah zbralo komaj tri točke. Marchioru bo na tej «vroči» klopi nasledil 41-letni Veneranda, ki še ni trenral v prvi ligi.

Tako je prvi trener že zletel in nadaljuje se nič kaj spodbudna italijanska tradicija. Vendar se Marchioro lahko potolaži, ali pa si še bolj zagreni življenje, da bo lažje prebavil ta grenak grižljaj. Županstvo Campofeliceja, neke vasi v bližini Palerma, mu bo v dar poslalo kar poldrugo tono limon, ki jo je namenilo prav tistemu trenerju, ki bo prvi izgubil svoje mesto. Mogoče bo to Marchioru povod za premislek: ali nadaljevati s trenersko kariero, ali pa se posvetiti trgovini z limonami.

OBVESTILA

Športna šola Trst

sporoča, da bo skupna vadba za otroke stare od 2. do 4. leta (vključen 1. letnik otroškega vrtca) v ponedeljek, 18. t.m., ob 17. uri. Pri vadbi sodeluje odrasla oseba: starši, babica , dedek. Potrebna je telovadna oprema za otroke in za odrasle. Vadbene ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18. ure na stadionu «1. maj», Vrdelska cesta 7, tel. 51-377.

* * *

Športna šola Trst — Sv. Ivan

sporoča, da se bo telovadba za otroški vrtec začela v ponedeljek, 18. t.m., ob 16. uri. Otroci naj imajo s seboj telovadno opremo, vpišejo pa se neposredno pred pričetkom. Vadbene ure bodo vsak ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure na stadionu «1. maj», Vrdelska cesta 7, tel. 51-377.

* * *

ŠD Breg

obvešča sta še, da se bo otroška telovadba začela danes, 13. t.m., ob 17. uri. Določili bomo skupine in urnik.

* * *

ŠD Sokol - Odbojka

sporoča, ure treningov v nabrežinski telovadnici za začetnice: v torek in četrtek od 14.30 do 16. ure. Igralke se lahko vpišejo neposredno pred treningom.

* * *

ŠPDT

obvešča, da bo ob petkih ob 20.30 na stadionu «1. maj» predsmučarska rekreacijska telovadba za odrasle pod vodstvom prof. Furlaniča.

ODBOJKA — SP V ARGENTINI

Iztekla so se zadnja četrtfinalna srečanja

Italija, ki si je že predčasno zagotovila nastop v skupini od 13. do 16. mesta, je zlahka premagala še Mehiko

ROSARIO — V zadnji četrtfinalni tekmi svetovnega odbojkarskega prvenstva v Argentini je Italija, ki nastopa v tolažilni skupini, brez težav premagala tudi Mehiko in tako zasedla prvo mesto v svoji skupini. Mehika, ki je v preteklih dneh sicer resno zaposlila Francijo in premagala Finsko, proti «azzurrom» ni nudila večjega odpora, tako da končni rezultat ni bil nikoli v dvomu. Izidi zadnjih četrtfinalnih srečanj:

Skupina od 1. do 13. mesta

SKUPINA W: Argentina - Kitajska 3:0; Japonska - Vzhodna Nemčija 3:0; Južna Koreja - Kanada 3:0.

LESTVICA: Argentina in Japonska 9, Kitajska 8, Južna Koreja in Kanada 7, Vzhodna Nemčija 5.

SKUPINA X: Sovjetska zveza - Brazilija 3:0; Kuba - Bolgarija 3:2; Poljska - Češkoslovaška 3:0.

LESTVICA: Sovjetska zveza 10, Brazilija in Kuba 8, Bolgarija in Poljska 7, Češkoslovaška 6.

Skupina od 13. do 24. mesta

SKUPINA Y: Italija - Mehika 3:0 (15:2, 15:10, 15:9); Finska - Tunizija 3:0; Francija - Avstralija 3:0.

LESTVICA: Italija 10, Francija 9, Mehika 8, Finska 7, Tunizija 6 in Avstralija 5.

SKUPINA Z: ZDA - Romunija 3:1; Venezuela - Libija 3:0; Irak - Čile 3:0.

LESTVICA: ZDA 10, Romunija 9, Venezuela 8, Irak 7, Čile 6, Libija 5.

AVTOMOBILIZEM

V FORMULI ENA

Koledar 1983

PARIZ — Izvršna komisija mednarodne avtomobilske zveze je predstavila koledar tekmovanj v formuli ena za prihodnjo sezono, katere pa mora sicer še sprejeti skupščina. Koledar je naslednji:

12. 2.: VN Južne Afrike - Kyalami; 13. 3.: VN Brazilije - Rio De Janeiro; 27. 3.: VN ZDA (zahod) - Long Beach; 17. 4.: VN Francije - Le Castellet; 1. 5.: VN San Marina - Imola; 15. 5.: VN Monaka - Montecarlo; 22. 5.: VN Belgije - Spa; 5. 6.: VN ZDA - Detroit; 12. 6.: VN Kanade - Montreal; 10. 7.: VN Švice - Dijon (Francija); 17. 7.: VN Velike Britanije (Silverstone); 31. 7.: VN Zahodne Nemčije - Hockenheim; 14. 8.: VN Avstrije - Zandvoort; 4. 9.: VN Italije - Monza; 25. 9.: VN New Yorka - New York; 9. 10: VN Las Vegasa - Las Vegas.

Delovanje ZSŠDI

ZSŠDI organizira plavalni tečaj v Lipici. Informacije in vpisovanje na sedežu ZSŠDI, Ul. sv. Frančiška 20, vsak dan od 10. do 12. ure, telefon 76-73-04.

ZSŠDI obvešča, da bo v petek, 15. t.m., ob 20.30 v Praprotu seja smučarske komisije.

NA ZADNJI PREIZKUŠNJI ZA ITALIJANSKO DRŽAVNO PRVENSTVO V SKIROLKAH

Izjemen uspeh predstavnikov SK Devin

Giani Legiša je bil tudi na nedeljskem tekmovanju odličen

Zadnja preizkušnja za državno prvenstvo je bila za rolkarje SK Devin res uspešna.

Že dolgo nismo bili vajeni, da bi se kar osem od devetih tekmovalcev uvrstilo med prve tri v raznih kategorijah. Prav otovo je bila prava poslastica, za spremljevalce, videti kako se pet mladih rolkarjev v «rumeno-rdečih» barvah bliža cilju. Lahko bi jih kar našteli: 1. je prirolkal čez ciljno črto Mitja Pernarčič, sledila mu je Kristina Gabrovec, tej pa Andrej Antonič, Elena Vrč in Rosana Gabrovec.

Tako imamo pri najmlajših dekletih kar tri na prvih treh mestih. Med fanti pa prvo in drugo. Tema sledi na tretjem mestu Ervin Jori.

Pri naslednjem startu oz. prihodu na cilj je Roberta Sardoč zasedla drugo mesto in s tem praktično postala italijanska prvakinja.

Z izredno vožnjo je Elio Jori obstal na odličnem tretjem mestu. Končno se je podal na progo starejši mladinec Giani Legiša. Njegova naloga je bila predvsem osvojiti 3. mesto na končni lestvici za državni naslov. S taktično izpeljano tekmo mu je to uspelo. Na cilj je tudi prispel kot tretji, vendar to je bilo več kot zmaga, saj vemo, koliko smole je imel v letošnji sezoni. Tretje končno mesto je torej predvsem sad dobre volje in požrtvovalnosti.

V nedeljo čaka najmlajše še dodatna tekma. Tu ima Mitja Pernarčič še veliko možnosti, da poseže po drugem ali tretjem mestu.

Tekmovanje bo v Fonzasu pri Bellunu.

Š. F.

Disciplinski ukrepi

RIM — V zvezi z nedeljskimi srečanji 1. italijanske košarkarske lige je disciplinska komisija za dve koli izključila Cedrika Hordgesa (Cagiva), medtem ko je Meneghinu izrekla opomin. Poleg tega je za eno kolo izključila Richarda Bisacco, trenerja Sinudyneja.

TENIS

V Barceloni

Evropa — Amerika

BARCELONA — Drugo teniško srečanje med reprezentancama Evrope in Amerike bo 29. in 30. novembra ter 1. decembra v Barceloni. Stari kontinent bodo zastopali Čehoslovak Lendl, Španec Higueras ter Šveda Borg in Wilander. Ameriko pa Connors, McEnroe in G. Meyer (vsi ZDA) ter Gomez iz Ekvadora. Na sporedu bo dvanajst srečanj med posamezniki ter morebitno srečanje dvojic v primeru neodločenega izida.

NOGOMET

DANES PRI SV. IVANU

Prijateljska tekma Edile Adriatica - Istra

Na igrišču San Giovannija pri Sv. Ivanu bo danes popoldne zanimiva nogometna prijateljska tekma. Pomerili se bosta enajsterici Edile Adriatica in Istra iz Pule, ki nastopa v hrvaški republiški ligi (nekakšni italijanski C ligi). Istro iz Pule trenira nekdanji jugoslovanski reprezentant in izvrstni strelec Skoblar, kar seveda pomeni še dodatno privlačnost.

Tekma se bo pričela ob 18.15.

V NEDELJO OB 10. URI V HOTELU SABOTIN V SOLKANU

Srečanje šahistov F-JK in Slovenskega primorja

To bo že tretje srečanje - Prvič so bili uspešni šahisti iz Primorske, drugič pa iz naše dežele

IDRIJA — V okviru tekmovalnega programa primorske šahovske zveze in v organizaciji šahovskega društva Nova Gorica, bo v nedeljo, 17. oktobra, ob 10. uri v hotelu Sabotin v Solkanu tretji dvoboj šahistov slovenskega Primorja in dežele Furlanije - Julijske krajine na 25 šahovnicah.

Tehnični referent primorske šahovske zveze je že določil več kot trideset šahistov iz Pirana, Portoroža, Sečovelj, Izole, Kopra, Sežane, Ilirske Bistrice, Nove Gorice, Anhovega, Ajdovščine, Idrije in Tolmina za nedeljsko srečanje v Solkanu, ki bo kot vsa dosedanja prispevalo k nadaljnjemu sodelovanju in utrjevanju prijateljskih vezi šahistov ob meji. Na prvih šahovnicah ekipe slovenskega Primorja bodo igrali: mojster Masleša (Piran); mojstrski kandidati: Ukmar in Hozjan (Sežana), Vasič (Sečovlje), Rusjan (Nova Gorica) in Škobrne (Tolmin).

V ekipi dežele Furlanije - Julijske krajine bodo sodelovali šahisti iz Čedada, Vidma, Gorice, Tržiča in Trsta. Na prvih šahovnicah pa bodo vsekakor šahovski mojstri Filipovič (Trst), Lakovič (Gorica) in Ceschia (Videm). V dosedanjih dveh dvobojih so leta 1971 v Postojni na tridesetih šahovnicah prepričljivo zmagali šahisti Primorske z rezultatom 22:8, leta 1972 v Gradežu pa so šahisti Furlanije - Julijske krajine na štiriindvajsetih šahovnicah zmagali z rezultatom 13,5:10,5, tako da bo tretji dvoboj zagotovo borben in zanimiv ter bo pritegnil pozornost ljubiteljev šahovske igre na Goriškem. **(Silvo Kovač)**

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TKST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečno 8.000 lir — celoletna 59.000
V SFRJ številka 6,00 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 90,00, letno 900,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 120,00, letno 1200,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 32.400 lir. Finančni 1.100, legalni 1.000, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 6 13. oktobra 1982 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

NEZAVIDLJIVA NALOGA RIMSKIH SODNIKOV NA PROCESU MORO

Bivši poveljnik policije Parlato poglobil skrivnosti o ugrabitvi in umoru Alda Mora

Ponovil je le «resnice», ki so jih že izrekli politiki - Zagonetna izjava brigadista Bonisolija

RIM — Tudi včerajšnji pričevanji bivšega poveljnika policije Giuseppa Parlata in bivšega rimskega kvestorja Emanuela De Francesca nista odpravili skrivnosti, ki še vedno obkrožajo ugrabitev, jetništvo in umor Alda Mora. Da bi skrivnosti še povečali, se je včeraj na procesu Moro po večdnevnem molku oglasil eden od «neomajnih» rdečih brigadistov Franco Bonisoli.

Rdeči terorist je spregovoril pred pričevanjem obeh bivših visokih funkcionarjev policije z napovedjo, da se bodo odzvali Pertinijevemu pozivu «dvigovanje zastorov mafijske molčečnosti». Bonisoli je včeraj povedal, da je med «spomladansko kampanjo» tedanji socialdemokratski tajnik Romita v imenu Andreottija in vseh vladnih strank predlagal rdečim brigadam tajno pogajanje za zamenjavo ujetnikov. Imena vladnega posredovalca Bonisoli ni navedel, le pozval je sodnike, naj poiščejo resnico pri «Macalusu, Ugu in pri vseh, ki trdijo, da vse vedo o zadevi Moro, vključno z Grassinijem, Santovitom in drugimi člani lože «P2». Bonisolijeva izjava je brzkone le provokacija, vsekakor pa bi moralo sodstvo preveriti resničnost takih izjav.

S kakšnimi rezultati pa si lahko samo zamišljamo. Bivši poveljnik policije Parlato je včeraj v bistvu le ponovil, kar so dosedaj sodnikom povedali politiki. Seveda je bilo njegovo pričevanje bolj tehničnega značaja. Tudi on je kot Cossiga in še prej Andreotti moral priznati, da je teroristični atentat presenetil povsem nepripravljene državne organe. Odločno je zanikal izjave Morove vdove, da bi bivši predsednik KD zaman prosil za blindirani avtomobil, prav tako je zanikal, da bi Moro prejel grozilna opozorila. Glede pomanjkljivosti v preiskavi je Parlato dobil grešnega kozla v težkem položaju zaradi prehoda v pristojnosti od starih na nove protiobveščevalne službe.

V marsičem pa je Parlato še povečal skrivnosti v zvezi z brigadističnim skrivališčem v Ulici Gradoli. Potrdil je Cossigove izjave o vasi Gradoli in spiristični seansi. Spomnil pa se je zapisnika o hišni preiskavi v Ulici Gradoli dva dni po pokolu v Ulici Fani, obenem pa je dodal, da niso ukrepali, ker so bile vse informacije o stanovalcih ugodne in pozitivne. S podobno odmaknjenostjo je Parlato omenil tudi skrivnostni kombi, ki so ga opazili v Ulici Gradoli pred in po ugrabitvi Alda Mora. Kombi je bil last bivšega pripadnika «Potere operaio» in Moruccijevega prijatelja, kar dokazuje, da so se za Ulico Gradoli zanimali še pred ugrabitvijo Alda Mora. Na izrecna vprašanja pa je Parlato zvrgel odgovor na tajno protivohunsko službo SIS DE, ki je sledila tej zadevi.

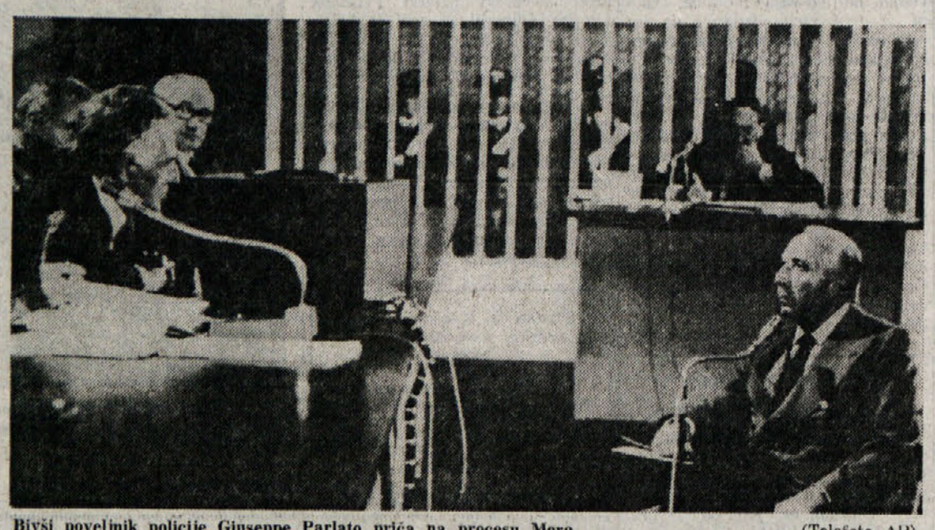

Bivši poveljnik policije Giuseppe Parlato priča na procesu Moro (Telefoto AP)

PO VRSTI SREČANJ S PODPISNIKI JUŽNOTIROLSKEGA PAKETA

Spadolini sprejel delegacijo SVP

Deželno upravno sodišče glavna tema razgovorov - Magnago ne izključuje možnosti za sporazum - Določen datum naslednjega srečanja

RIM — Ministrski predsednik Spadolini je včeraj v palači Chigi sprejel delegacijo južnotirolske ljudske stranke SVP, ki jo je vodil predsednik Silvius Magnago, sestavljala pa sta jo še poslanca Ritz in Benedikter. Srečanje je sklenilo niz pogovorov, ki jih je delegacija že imela z vsemi političnimi silami, podpisnicami «južnotirolskega paketa». Trajalo je tri ure in je bilo namenjeno poglobitvi nekaterih nerešenih vprašanj, ki še ovirajo čimprejšnjo in popolno uresničitev posebnega statuta, v okviru naporov za skladno zaščito pravic etničnih skupin, ki živijo v deželi — je rečeno v uradnem sporočilu predsedstva vlade. V ta namen je bil za 28. oktober določen datum naslednjega srečanja.

Silvius Magnago je po srečanju s predsednikom vlade izjavil, da so se pogovori nanašali skoraj izključno na samostojni oddelek deželnega upravnega sodišča, ki ga ustanavljajo v Bocnu, in na različne vidike, ki se v zvezi z njim pojavljajo. To pa so predvsem vprašanje pristojnosti upravnega sodišča v Trentu, imenovanje sodnikov, možnosti za priziv na sklepe bocenskega samostojnega oddelka, predvsem v primeru strogo političnih primerov, itd. Magnago je dejal, da je bila razprava, v katero je večkrat strokovno posegel predsednik Spadolini, zelo široka in da so se o mnogih točkah sporazumeli, medtem ko so nekatera vprašanja ostala odprta. S slednjimi se bo podrobneje ukvarjala komisija, ki jo bodo sestavljali strokovnjaki in ki bo poročala na prihodnjem srečanju. Za takrat pa je že predviden dnevni red, ki bo obsegal tudi druge teme, posebej še vprašanje rabe nemškega jezika na sodiščih, pri policijskih organih in v javnih uradih bocenske pokrajine. Magnago ni izključil možnosti za sporazum, vendar je dobesedno dodal: «Kakorkoli bo vlada odločila brez dogovora z nemško in ladinsko jezikovno manjšino, za katerih interese gre, bomo zavrnili in si pridržali pravico zahtevati od Avstrije, naj ne potrdi, da je Italija izpolnila obveze do Južne Tirolske.» Taka možnost namreč izhaja iz avstrijsko - italijanskega sporozuma o rešitvi južnotirolskega vprašanja, kjer je določeno, da bo Avstrija, ko bodo izpolnjena vsa določila omenjenega paketa izdala izjavo, s katero bo to uradno potrdila.

Magnago je na koncu dodal, da na srečanju niso posebej govorili o zadnjih atentatih na Južnem Tirolskem, da pa je predsedniku Spadoliniju vendarle izrazil mnenje, da je šlo nedvomno za hude provokacije, katerih namen je bil skaliti ozračje pred včerajšnjim srečanjem.

Včeraj streljanje v zaporih v Cosenzi

COSENZA — V včerajšnjih opoldanskih urah je prišlo v novih zaporih v Cosenzi do streljanja. Med zaporniki so bili trije ranjeni, od teh dva huje.

Ranjena sta bila tudi dva ječarja. Sodne oblasti so uvedle preiskavo. Kaže, da je prišlo do streljanja zaradi nasprotstva med dvema skupinama zapornikov, ki sta se med seboj borili za prevlado v zaporu.

BANJALUKA — Včeraj ponoči je bil v Banjaluki potres pete stopnje Mercallijeve lestvice. Sledilo mu je nekaj slabših potresnih sunkov. Razen vznemirjenja prebivalstva drugih posledic ni bilo.

MOSKVA — Sovjetski časopis Izvestja je sprožil oster napad za načelnika glavnega štaba italijanske armade, generala Umberta Cappuzza. Obtožil ga je, da «pripoveduje pravljice o ruskem volku in zahodnoevropski Rdeči kapici», katere naj bi z navdušenjem sprejeli zlasti v ZDA, medtem ko «njegovi prividi o vzhodni nevarnosti med Italijani niso naletele na odobravanje».

PASADENA — 31-letna Američanka Connie Shans je imela doma dve leti starega levčka, ki pa je bil ob svojih 70 kg teže vse prej kot igračka. Očividno se tega njegova lastnica ni zavedala, kajti mladi lev jo je nenadoma popadel za nogo. Na glasne hčerkine krike je prihitela mati, zgrabila za puško in ustrelila proti levu, a zadela — hčerko. Ta se kljub dvojnemu napadu počuti še kar dobro. Slabše se je zadeva končala za levčka, kajti policisti so merili bolj natančno kot stara Shansova.

BARI — Karabinjerji v Bariju so razkrili dobro razvit «promet» deklet in gospa na poziv. Prostituirale so se gospe iz visoke barijske družbe in mlade študentke (katere je «rekrutirala» sluginja neke višje srednje šole). Cena «storitev» je znašala do pol milijona lir.

ZAPLETEN ZAČETEK OBRAVNAVE PROTI 20 OBTOŽENCEM

Proces o petrolejskem škandalu v znamenju številnih ugovorov

General Raffaele Giudice prepričan, da bo dokazal svojo nedolžnost

TURIN — Kdo se še spominja bivšega poveljnika finančne straže, generala Raffaela Giudiceja, enega izmed glavnih pobudnikov petrolejskega veleškandala, člana Gellijeve framasonske bratovščine in prijatelja uglednih politikov, ki je skupaj s številnimi drugimi visokimi častniki finančne straže in bogatimi industrijci opeharil državno blagajno za ogromno število milijard, sad prefinjenih davčnih utaj?

Njegove in «podvige» drugih devetnajstih obtožencev je včeraj pričelo obravnavati turinsko sodišče, ki se bo moralo spoprijeti s številnimi obtožbami, kakršne so prekupčevanje s petrolejskimi proizvodi, združevanje v zločinske namene, podkupovanje, laži, neizpolnjevanje javnih dolžnosti, izvoz kapitalov. Večini obtožencev se je žal uspelo izmuzniti aretaciji. Nekateri, kot na primer industrijec Bruno Musselli, so zbežali v Švico z večjim delom na nezakonit način prisluženega denarja. General Giudice, Maria Muselli — Brunova sestra, industrijec Gamberini, odvetnik Formato, čigar «življenjska pot» je nadvse zanimiva — bivši finančni častnik, nato industrijec, zagovornik ubeglih Salvatoreja in Vicenza Gissija in naposled še sam obtoženec —, polkovnik Coppola, bivši namestnik poveljnika turinske enote davčne policije, pa so si proti plačilu znatnih kavcij izbojevali začasno svobodo. Giudice je na primer, ne da bi trenil, plačal kar 150 milijonov lir.

General Giudici s svojim zagovornikom Lorisom Fortuno (AP)

Včerajšnji prvi dan procesa se je začel z vrsto ugovorov zagovornikov domala vseh obtožencev, ki so na vse načine poskušali doseči odgoditev obravnave. Sklicevali so se predvsem na nekatere nepravilnosti v zvezi s prisluškovanjem telefonskim pogovorom med obtoženci, ki so preiskovalcem dovolila, da so zbrali pomembni del dokaznega gradiva. O njihovih pritožbah se bo najbrž že danes izreklo sodišče.

General Giudice je časnikarjem, ki so do zadnjega kotička napolnili sodno dvorano, že napovedal, da bo skušal dokazati svojo nedolžnost. Vsem se je zdel izredno miren in prepričan, da se bo izognil rešetkam. Samo po sebi pa se seveda zastavlja vprašanje, ali njegova gotovost ne izhaja morda iz prepričanja, da ga iz zagate utegne spraviti kateri izmed številnih vplivnih prijateljev, kakršna sta svoj čas bila bivša obrambni in finančni minister Andreotti oziroma Tanassi, ki sta se potegovala za Giudicejevo imenovanje za poveljnika finančne straže. Oba sta mu sedaj obrnila hrbet, a razvejana mreža «bratov» Gellijeve lože, ki še ni povsem izgubila svoje moči, mu morda še vedno lahko pomaga. Kako, bo seveda povedal potek obravnave, za katero pa je že sedaj moč povedati, da bo najbrž nadvse zanimiva in za marsikoga tudi neprijetna.

TURIN — Včeraj so karabinjerji spet aretirali Franco Ballerini, katero bodo 13. decembra ponovno postavili pred sodnike, pred katerimi se bo morala zagovarjati zaradi umora lastnega moža. Prvič so jo aretirali pred osmimi leti in obsodili na dosmrtno ječo, v ponovljenem procesu so jo oprostili, v strahu, da bodo to razsodbo razveljavili, je poskusila narediti samomor, toda zdaj je spet za zapahi.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Poldruga milijarda za razvoj zadružnih oblik sodelovanja

Nabiralci gob nezadovoljni z deželnim zakonom o zaščiti narave
Predsednik Colli je obsodil najnovejša dogajanja na Poljskem

Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je na včerajšnji seji izglasoval dva nova zakona ter potrdil veljavnost nadaljnjih dveh norm, ki sta bili že izglasovani pred časom, a ju je osrednja vlada vrnila v ponovno obravnavo z vrsto pripomb.

Prvi zakon se nanaša na delovanje zadrug, urejuje deželno zakonodajo, kar zadeva nadzorstvo nad temi organizacijami, združuje v enotno besedilo dosedanje norme s tega področja in daje za razvoj zadružnih oblik gospodarskega sodelovanja na razpolago po 500 milijonov lir na leto za triletje 1982-1984, to je skupno poldrugo milijardo lir. Med razpravo je deželni odbor sprejel tudi dve resoluciji: prva, ki jo je predložila svetovalska skupina KPI, obvezuje deželni odbor, da bo pripravil podroben načrt za razvoj zadružništva v Furlaniji - Julijski krajini ter se zavzel pri rimskem parlamentu za čim hitrejše izglasovanje zakona o preosnovi zadružništva v državi; druga resolucija, ki sta jo predložili svetovalski skupini KD in PSDI, pa se prav tako zavzema za izvajanje preosnove zadružništva v državi. Pri končanem glasovanju je normo podprla večina svetovalcev, svetovalska skupina KPI se je vzdržala, DP in PdUP pa sta glasovali proti.

Drugi zakon obravnava postopek, po katerem se deželna uprava vključuje v razne ustanove, združenja in odbore ter uvaja nove norme za poenostavljanje ustreznih aktov. Norma je bila skoraj brez razprave sprejeta soglasno. Nato je prišel na vrsto zakon, ki urejuje delovanje in upravljanje tečajev za čipkarice v Gorici. Gre za normo, ki je bila že izglasovana 1. julija letos in ki jo je zdaj vlada vrnila v ponovno obravnavo. Po upoštevanju ustreznih pripomb je bil zakon potrjen z večino glasov ter sta se vzdržala le predstavnik PdUP in demokristjan Persello. Drugi zakon, ki ga je vlada vrnila s pripombami, se nanaša na problem strokovnega usposabljanja mladih v deželi ter je bila tudi ta norma po krajši razpravi ponovno izglasovana z večino glsov: svetovalci KPI, DP in PdUP so glasovali proti.

V prvem delu seje sta goriška svetovalca Bratina (KPI) in Cocianni (KD) opozorila deželno skupščino na skrajno resnost položaja v podgorski predilnici. Odbornik za industrijo De Carli je v odgovor dejal, da so prav v teh dneh na raznih ravneh pogajanja za rešitev tega perečega problema, od katerega je odvisen razvoj dobrega dela goriške ekonomije.

Del seje so posvetili tudi obravnavi raznih vprašanj, ki so jih načeli posamezni svetovalci. Eno izmed vprašanj se je nanašalo na omejitve pri nabiranju gob, ki jih je postavil nedavni deželni zakon o zaščiti narave. V tej zvezi je pristojni odbornik Tripani dejal, da je praksa res pokazala, da je nova ureditev gobarstva privedla do nekaterih negativnih pojavov, ki jih bo treba odpraviti z ustrezno spremembo zakona o zaščiti narve. Predstavnik deželnega odbora je nato sporočil skupščini, da je bila v okviru odbora odgovornost za področje šolstva poverjena socialdemokratu Bertoliju, odgovornost za probleme lova in ribolova pa republikancu Barnabi.

Seja se je začela s posegom predsednika skupščine Collija, ki je ostro ožigosal najnovejša dogajanja na Poljskem, ki «utegnejo imeti nevarne posledice ne le za samo Poljsko, temveč za vso Evropo in za mir v svetu». Colli je nato prebral tudi pismo, s katerim je v imenu deželnega sveta predvčerajšnjim izrazil solidarnost generalnemu rabinu tržaške židovske skupnosti ob atentatu pred rimsko sinagogo. Deželni svet se ponovno sestane danes. Na seji bo ponovno stekla razprava o ustanovitvi krožnega sklada za podeljevanje finančne pomoči kmetijstvu.

● **Radikalno združenje** za alternativo prireja v soboto ob 15. uri v hotelu Savoia Excelsior deželno zborovanje članov. Srečanja se bo udeležil tudi vsedržavni podtajnik stranke Giovanni Negri.

Generalni konzul SFRJ Mirošič gost Glasbene matice

Novi generalni konzul Socialistične federativne republike Jugoslavije v Trstu Drago Mirošič je včeraj obiskal Glasbeno matico. Generalnega konzula so sprejeli nekateri člani upravnega odbora s predsednikom Semenom in ravnateljem Grgičem na čelu, ki so mu orisali dejavnost ustanove, njeno vlogo in pomen pri bogatenju kulturnega življenja zamejskih Slovencev, njene uspehe, s katerimi si je pridobila velik ugled tudi v italijanskih krogih, pa tudi precejšnje težave, s katerimi se vsa ta leta sooča in ki ji onemogočajo, da bi bila njena dejavnost še bolj cvetoča in uspešna. Ugledni gost je v svojem odgovoru povedal, da mu je dejavnost naše osrednje glasbene ustanove znana, da jo ceni in da bo po svojih močeh in pristojnostih prispeval, da bi nekatere težave lahko premostila.

Danes seja rajonskega sveta za zahodni Kras

Rajonski svet za zahodni Kras se bo sestal danes ob 18.30 na sedežu v Proseški ulici na Opčinah. Svet bo moral med drugim izreči mnenje o ustanovitvi zdravstvenih okrožij in o določitvi števila otroških vrtcev.

Pismo uredništvu

UPORABA JEZIKA MED CERKVENIMI OBREDI

Nimam namena izzivati nepotrebnih polemik, ki bi lahko kvarile odnose med dvema narodnostnima skupnostima v Trebčah; preko Vašega dnevnika bi želel le pojasniti trenja, do katerih je nedavno prišlo med mano in vaškim župnikom. Moj oče je italijanske narodnosti, mati pa Slovenka, zato mislim, da lahko dovolj nepristransko sodim o vprašanjih na odnostnega sožitja. V vasi me trenutno moti samo odnos novega župnika, ki ni upošteval prošenj — mojih in drugih vaščanov —, da bi spregovoril tudi v italijanščini med cerkvenimi obredi, pri katerih so očitno prisotni številni verniki, ki ne razumejo slovenščine. Ker je župnik moje prošnje zanemaril, sem se obrnil na škofa z željo, da bi prišlo do rešitve tega vprašanja. Župnik je moje dejanje v cerkvi javno obsodil. Jaz ne morem razlagati svojih prepričanj s prižnice, zato Vas prosim, da bi objavili moje odprto pismo. Upam, da ne bo izzvalo novih polemik, temveč pripomoglo k boljšemu razumevanju in krepitvi dobrega sožitja, ki ga je znal vzdrževati stari in cenjeni župnik Rozman.

S spoštovanjem

Dragoni Roberto

Pripis uredništva:

Iz korektnosti smo v zvezi s prejetim pismom povprašali za pojasnila trebenskega župnika Jožeta Prešerna, ki nam je izjavil, da ni imel nikoli in da ne namerava imeti niti v prihodnosti diskriminacijskega odnosa do nikogar. Če je prišlo do določenih nesporazumov, je bilo to zaradi dejstva, da so nekateri italijanski verniki, ki mu sedaj očitajo, da ni spregovoril tudi v njihovem jeziku med cerkvenimi obredi, za to zaprosili po končanih obredih in ne pred začetkom, sicer bi brez nadaljnjega ugodil njihovim željam. Tako je izjavil tudi škofu. Župnik Prešeren je tudi izjavil, da globoko spoštuje materin jezik vsakogar in da bi si prav zato želel, da bi tudi drugi in vseporsod na enak način spoštovali materin jezik svojega bližnjega, kar med drugim pomeni, da bi morali v nekaterih mestnih cerkvah upoštevati isto načelo in omogočiti številnim slovenskim vernikom, ki živijo v mestnem središču, da prisluhnejo cerkvenim obredom v svojem materinem jeziku.

Mali oglasi
telefon (040) 79 46 72

KUHARICA, vdova, sama, brez obveznosti, srednjih let, še v službi, nujno išče sobo v Trstu ali bližnji okolici. Šla bi tudi k starejši ženski za družbo. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi **št. 6, pod** šifro «Družba».

SLOVENSKA družina išče hišno pomočnico za enkrattedensko pomoč v gospodinjstvu. Telefonirati ob delavnikih od 13. do 14. ure na št. 040/826495.

ORIGINALNI BANFI — zeliščno tekočino proti izpadanju las dobite na Opčinah pri Kozmetiki 90.

PRODAM lancia fulvio berlina v odličnem stanju s petimi prestavami — pogon tudi na plin. Telefon 040/812-215.

IŠČEMO izkušeno/ega prodajalko/ca za trgovino radioaparatov in strojev za domačinstvo. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Trgovina».

15-LETNI fant nujno išče kakršnokoli zaposlitev. Telefonirati ob uniku trgovine na št. 040/54-390.

IŠČEMO vajenca za mizarstvo z vozniškim dovoljenjem. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Vajenec».

IŠČEMO sposobnega mizarja, delavca ali obrtnika z vozniškim dovoljenjem za namestitev pohištva. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Sposoben mizar».

MONTARBO mixer-amplifikator 456S 200 W, pomožni amplifikator lorenzon 25 W in dva mikrofona s stojali prodamo po ugodni ceni. Telefon 040/942222.

DELAVEC tvrdke FIAT proda fiat 131 CL doba osem mesecev, prevoženih 2700 km. Telefonirati v večernih urah na št. 040/229224.

NA OPČINAH v Repentabrski ulici prodam zazidljivo parcelo. Telefonirati od 18. do 20. ure na št. 040/211454.

PRODAM mladiča, nemškega ovčarja, čistokrvne pasme s pedigrijem po ugodni ceni. Telefon 040/208373.

ZA PRVI letnik trgovskega tehničnega zavoda kupim Algebro - prvi del. Slovensko slovnico in Slovenski knjižni jezik prvi in drugi del. Telefonirati po 15. uri na št. 040/200878.

PRODAM ford transit v zelo dobrem stanju opremljen za štiri osebe. Telefonirati v popoldanskih urah na št 040/751243.

IZREDNA PRILIKA: cirkularka za hobbiste, mali kompresor 25 l, kombinirka za obdelavo lesa s 4 operacijami - Ul. Conti 9/I Trst. Telefon 040/793071.

DOKTOR komercialist organizira tečaj o davčni amnistiji (condono fiscale). Telefon 040/763965.

ZLATARNA URARNA
«Svizzera»
di A. Sorace
SEIKO
DOXA
Philip Watch
TRST
Ulica S. Spiridione 12
Tel. 60-252

GOVORA MATEVŽA GRILCA IN JANKA MALLEJA

OKTOBRSKI TABOR PROTI STRATEGIJI «KONČNE ČRTE»

CELOVEC — Kot politiko asimilacije slovenske narodne skupnosti, ki je dosegla svoj višek v zakonu o narodnostnih skupinah iz leta 1976, je predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc na oktobrskem taboru v sobotu v Globasnici označil avstrijsko manjšinsko politiko. Dr. Grilc je nadalje najostreje zavrnil zveznega kancleria Kreiskega, ki je šele pred kratkim odklonil razgovore s predstavniki manjšine, češ da je na Koroškem najprej treba ustvariti ustrezno klimo. Predsednik NSKS je zahteval, da zvezna vlada takoj nadaljuje prepotrebne razgovore z manjšinskim zastopstvom. Zahteval pa je tudi, da se mora potegniti končna črta pod strategijo dokončne črte, ki jo zasleduje koroška manjšinska politika.

Kot zastopnik Zveze slovenskih organizacij je Janko Malle prav tako kot dr. Grilc opozoril na vsakoletni višek nemškonacionalne mobilizacije okoli plebiscitne obletnice in opozoril na vse napade na koroške Slovence po drugi svetovni vojni, ki so vsi imeli za posledico nenehno zmanjševanje manjšinskih pravic. V tej zvezi je imenoval tudi predsednika koroške ljudske stranke, ki zdaj postavlja na dnevni red dokončno ureditev manjšinskega šolskega vprašanja.

Oktobrski tabor, ki je bil preteklo soboto v Globasnici, je v ospredje svoje letošnje prireditve postavil nastop proti strategiji končne črte, ki jo zasleduje koroška manjšinska politika z vsakodnevnimi mehanizmi asimilacije in katere končni cilj, da je dokončna germanizacija slovenske manjšine. V kulturnem sporedu so sodelovali številni nastopajoči od slovenskih zborov in pevskih skupin do sodobnih glasbenih skupin iz Avstrije, Južne Tirolske in tudi Slovenije. (Sindok)

»VAŠA HRANA NAJ BO ZDRAVILO IN VAŠE ZDRAVILO NAJ BO HRANA«

aplfit 1 – KRATEGUS: za krepitev delovanja srca in ožilja, za uravnavanje krvnega pritiska
aplfit 2 – TIMIJAN: za lažje izkašljevanje, omilitev hripavosti, kašlja, bronhitisa in oslovskega kašlja
aplfit 3 – VALERIJANA: za blažitev nespečnosti, nemirnosti, razdražljivosti in drugih neprijetnih duševnih stanj
aplfit 4 – FRANGULA: za preprečevanje in odpravljanje zaprtja
aplfit 5 – EHINACIJA: za spodbujanje telesne in duševne aktivnosti, ugodno deluje pri menstruacijskih in klimakterijskih težavah, povečuje odpornost proti posledicam obsevalne terapije.

ODLIČNA KOMBINACIJA Z MEDOM, DRUGIMI ČEBELJIMI PRIDELKI IN DODATKOM ZDRAVILNIH ZELIŠČ.

hp medex Ljubljana, Jugoslavija